

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Háborus vakáció

Szerencsére még nem történt semmi végzetes lépés, nem csaptak össze a szenvedélyek, de azt szüntelen abban az állapotban voltunk, mint annak idején a bécsi kongresszus s ami egy szellemes krónikás azt jegyezte meg a ködéséről, hogy egy vulkán fölött táncol. Most is elmondhatjuk, hogy robbanásig feszültek az események, vulkán fölött táncolt a mai diplomácia is ezekben az izgalomtelit hetekben, amikor már-már úgy látszott, hogy elkerülhetetlen lesz a nagy katasztrófa. Szerencsére azonban az utolsó napokban eltiénezték a vérszesen emolygó felhők és a megnyílt helyzet következtében az illetékesek megállapíthatták, hogy legalább egy hónapig békességben lehetünk, nem kell háborús veszedelemtől tartani. Ime idáig jutunk. Már boldogan örvendezünk ennek a négy hetes haladáknak is. Örvendezünk a háborús vakációnak, örvendezünk a lelki szünetnek, hogy nem kell lidércnyomásos gondolatokkal fenekelt álomra hajtani és nem kell attól tartanunk, hogy mit hoz a holnap.

Július hónapja tehát a nyugalom hónapja, a pihenni tér Berchtesgadenbe Hitler és pihenni tér csakhamar valószínűleg a többi állam és államférfiú is, akik mindazért, ami történelem és történehetik, felelősek, akik a világ sorsát vezérik. A pihenés, a csend, az elvonultság azonban igen kitűnő alkalom az elmélyülésre is. Igen kitűnő alkalom egészen mélytávtlatu tételölések is, elgondolásokra, amelyek nem tudnak a ma egész jelentőségében kiérni, kikristályosodni a napról napra feltörölődő viták és események tömkelegében. Különösen ez az idei július hónap intő mementó arra, hogy elvonatkozva a biznaptól, messzibb-érvényű kontemplációkba kerülünk. Most júliusban lesz ugyanis huszonegy éve annak, hogy kitört a nagy világháború. Egy negyed évszázad pedig éppen elegendő idő arra, hogy most már teljesen tárgyilagosan, hűs történelmi pártatlansággal megcsináljuk neknek a rettenetes időknek a mérlegét.

Egy korán letűnt nemzedék csontujjával int lenk millió és millió sírból, csak ezt a megdást ne válasszátok, ha nem akartok meghalni, ha nem akartok a mi sorsunkra jutni. Es megtanít bennünket ez az elmúlt huszonöt esztendő arra is, hogy milyen bizonytalanságokat ad teremtani a lelkekben és a külleletben egyaránt már a háború pusztá gondolata, már a háború lehetősége is. Miért ez az óriási nyugtalanság? Mert nem tudjuk, hogy mi lesz velünk? És miért ez, a habár csak pillanatnyi, megkönygyebülés? Mert már annak is végtelenül örvenezünk, hogy legalább hetekig élvezhetjük a féltelmetes gondolatoktól zavartalan békés létet.

De nem lehetne ezt a háborús-vakációt megosszabbítani? Vagy megteremteni azt az állapotot, amely nem vezet vissza többé ama elenséges indulatok felé, amelyek ime, már szüntelen akaróan korbácsolnak bennünket? Diplomáciai kiválóságok, politikai vezérférfiak állandóan hangoztatják, hogy nem elkerülhetetlen a háború, nincs olyan probléma, amelyet el ne lehetne intézni békés eszközökkel. Hát ha ez így van, akkor teremtsek is meg minden eszközökkel a békét. Július hó közelgő vésszes fordulója elmélyedésre int. Egy negyed évszázad keserves történelmi tanulsága csak azt az egyetlen parancsot szögezi le minden érző és gondolkodó ember számára: soha többé háborút.

Déltirolból kiutasították a külföldieket

Béke idején eddig példátlan intézkedést foganatosítanak az idegenek ellen

Franciaország több olasz ujságírókat utasított ki

Rómából jelentik: A belügyminiszter szigorú intézkedéseket léptetett életbe az Addigefolyó felső folyásának vidékén tartózkodó külföldiekkel szemben. Az intézkedés a bolszoi tartományban lakó és a nyugati nemzetekhez tartozó bizonyos elemek politikai tevékenységére, valamint politikai és katonai okokra vezethető vissza. A bolszoi tartományban ideiglenesen tartózkodó valamennyi külföldinek el kell hagyni az országot, vagy a királyság más vidékére kell költöznie. El kell hagyni a területet az általánosan ott lakó külföldiekkel is, ezeknek azonban bizonyos határidőt engedélyeznek ügyeik rendezésére. Egyes országok képviselői az intézkedés miatt felvilágosítást kértek az olasz külügyminisztériumban, ahol a felvilágosításokat megkapták.

A római svájci ügyvivő megállapította, hogy az olasz kormánynak az az utasítása, amely szerint Bolzano környékéről kiutasították az idegeneket, nemcsak a svájci állampolgárokat, hanem valamennyi idegen állampolgárra vonatkozik. Az olasz hatóságok ezt az intézkedést azzal indokolják meg, hogy arra politikai és katonai szempontból van szükség.

Sir Percy Lorain, római angol nagykövet megbízást kapott kormányától, hogy kérjen felvilágosítást az olasz külügyminisztériumban a Tirolban lakó idegen állampolgárok kiutasításá-

nak okáról, mert a kiutasítottak között 15 angol állampolgár is szerepel.

A Tirolban tartózkodó idegenek kiutasítása az angol sajtóban nagy visszafétszést keltett. A lapok valamennyien nyugtalanítóan tartják ezt a helyzetet annál is inkább, mert az olasz kormány semmivel sem tudja megindokolni ezt a rendszabályt. Az az állítás, hogy katonai rendszabályok teszik szükségessé az idegenek kiutasítását, nem felel meg a valóságnak. A Daily Telegraph úgy emlékszik meg az eseményekről, mint olyanról, amely béke idején még soha nem történt meg és amely teljesen ismeretlen olyan népek viszonyában, amelyek barátságban élnek egymással. A Daily Express rámutat arra, hogy a kiutasított idegeneket milyen súlyos csapás érte, mert felsoruhájukon és fémhéműiken kívül csak egészen jelentéktelen összegeket tudtak magukkal vinni. Potom pénzben el kell kötyavetyélni ingóságait és ezeket természetesen olaszok vásárolták meg.

A Stefani ügynökség jelentése szerint kedden ismét több olasz ujságírókat utasítottak ki Franciaországból. A kiutasított ujságírók között szerepel a Stampa párisi levelezője, Conetto Pettinato, akit a rendőrség az állambiztonságát veszélyeztető elemnek minősített. Hivatalos részről azzal indokolták meg az olasz hírlapírók kiutasítását, hogy Olaszország legutóbb több francia ujságírókat utasított ki.

Aláírták az angol kölcsönszerződést

Románia 5 és fél millió font kölcsönt kapott

Londonból jelentik: Szerda délelőtt írták alá Londonban azt a pénzügyi egyezményt, amely az ez év május 11-ikén megkötött szerződés folyamánaként Anglia részéről öt és fél millió font kölcsönt biztosít Romániának. Az angol kormány részéről sir Oliver Stanley kereskedelemügyi miniszter, Románia részéről pedig Tilea Viorel londoni román nagykövet írták alá az egyezményt.

Roosevelt szándéka ellenére elhalasztották a semlegességi törvény tárgyalását

Az elnök nem fogja harmadszor is vállalni a tisztséget és utódjelöl ki pártja számára

Roosevelt elnök Mac Nuthot a Fülöp szigeteket főbiztosát a szövetségi társadalombiztosító iroda vezetőjévé nevezte ki. Ezt a kinevezést azzal magyarázzák, hogy Roosevelt elhatározta, nem jelölteti ki magát harmadszor az elnökségre, hanem olyan demokrata személyiség jelöltséget támogatja, aki nézete szerint alkalmas a munkaiügyi szabályzat fenntartásának nehéz feladatára.

Az amerikai szenátus külügyi bizottsága tegnapi 12 szavazattal 11 ellenében úgy szavazott, hogy a semlegességi törvény módosítására irányuló Roosevelt féle javaslatot csak a jövő év elején kezdődő új parlamenti ülészakon

kezdi letárgyalni. Ez az újabb halasztó határozat Roosevelt súlyos vereséget jelent és ezért mindenütt hatalmas feltűnést keltett.

Hull külügyminiszter kijelentette az ujságíróknak, hogy a napokban arról tárgyalt Roosevelt elnökkel, hogy az Egyesült Államok biztonsága érdekében szükséges van a semlegességi törvény oly módon való megváltoztatására, ahogyan azt a kormány elképzei. A külügyi államtitkárnak ez a nyilatkozata azután hangozott el, miután a szenátus külügyi bizottsága a törvényjavaslat tárgyalásának elhalasztása mellett döntött.

Csak „szerencsés véletlen” esetén jöhet létre a szovjetpaktum

Moszkva előbb katonai egyezményt akar, azután köt szövetséget

A Moszkvában folyó tárgyalásokkal ismét csüggedt hangon foglalkozik a francia sajtó. A Petit Parisien rámutat arra, hogy a szovjet-kormány elsősorban fontos katonai egyezményeket akar kötni Angliával és csak azután lenne hajlandó belemenni a felajánlott szövetségbe. A lap hangoztatja, hogy ezt igen alaposan meg kell tárgyalni. — A Journal hangoztatja, hogy Bonnet külügyminiszter minisztertanácsai előtt nem tett túlságosan biztató kijelentéseket a moszkvai tárgyalások haladásáról. Moszkvának az a kívánsága, hogy előbb katonai egyezményeket dolgozzanak ki, nem jelenti túl reményteljesnek a helyzetet. A lap szerint szerencsés véletlennek kell jönni, hogy meg lehessen kötni a szövetséget.

Az angol kormány tagjai szerdán délelőtt minisztertanácsot tartottak. Az ülésen beszámol-

tak Sir William Seeds moszkvai angol nagykövét jelentéséről, amelyben ismertette a szovjetkormányval folyó tárgyalások eddigi eredményét.

A lengyel távirati iroda értesülése szerint a Szovjet-unió azt a feltűnést keltő ajánlatot tette Angliának, hogy halasszák el két-három hétre a folyamatban lévő tárgyalásokat.

Moszkvából jelentik: A Molotov külügyi népbiztos és az angol-francia tárgyaló felek között július kilencedikén lefolyt megbeszélés óta az egyezmény tárgyalásaiban nem értek el haladást. Ezidő szerint Londonban és Párisban tanulmányozzák a legutóbbi szovjet állásfoglalást és Anglia, valamint Franciaország moszkvai követei jelenleg kormányaik felhatalmazását várják, hogy újabb lépéseket tegyenek.

Megdrágultak a vízvezetési illetek

A vízmű közölte a háztulajdonosokkal azokat az új illeteket, amelyeket a vízért, a csatornázásért, a szemétfuvarozásért és az uccák tisztántartásáért kell fizetniük. A háztulajdonosok megállapították, hogy ezeket az új vízvezetési illeteket 12,5 százalékról 15—16 százalékra felemelték. A háztulajdonosok egyesülete most tanulmányozza azokat a

lépéseket, amelyeket az illetek leszállítása érdekében lehetne megtenni. Amennyiben lehetséges, úgy ilyen irányban akciót kezdenek, de eredményre csak kevés kilátás van, mert a vízmű a minisztérium által jóváhagyott díjszabás alapján határozza meg az illeteket

Szobrot emelnek Móra Ferencnek

Szegedről jelentik: Móra Ferenc az évekkel ezelőtt elhunyt kitűnő magyar író szobrát a szegedi Kulturpalota előtt, Móra egykori dolgozó szobájá-

nak ablaka alatt felállították. A szobrot a szegedi szabadtéri játékok idején fogják leleplezni.

Betiltották a magyarországi Baross-kör működését

Budapestről jelentik: A „Magyarország” jelenti, hogy a magyar belügyminiszter felfüggesztette az Országos Baross Gábor-kör működését. Az utóbbi hónapokban ugyanis több feljelentés érkezett a hatóságokhoz a kör működése ellen, mire a belügyminiszter vizsgálatot rendelt el. A vizsgálat két héttel ezelőtt befejeződött és annak következménye a felfüggesztés. A kör Szegeden is erős működést fejtett ki. Az Orszá-

gos Baross Gábor-kört nyolc esztendővel ezelőtt alapították azzal a céllal, hogy a magyar ifjúságot, a keresztény fiataloságot, a gazdasági pályák felé irányítsák. Először az egyesület igen szép eredménnyel működött, később azonban annál több kifogás hangzott el ellene. Szegeden a belügyminiszter betiltó végzése nagy meglepetést keltett.

Nyári különleges ajánlat!

Két selyemgyártól nagy tétel selejtezett nyári selyemanyagokat vásároltunk és ameddig a készlet tart, azokat az alábbi árakon ajánljuk:

Tisztaselyem-faille 100 cm széles	volt Lei 400,	most Lei 100
Cire gloque 90 „ „	„ „ 300	„ „ 75
Reversibles kosztümöknek és ruháknak	„ „ 298	„ „ 120
Maltselyem gloque minden színben	„ „ 220	„ „ 130
Selyempique-raye 90 cm széles	„ „ 130	„ „ 75
Imprimé	„ „ 110	„ „ 75
Taft=ecosaise	„ „ 170	„ „ 98
Népviselési selymek	„ „ 220	„ „ 110
Tisztaselyem imprimé	„ „ 380	„ „ 180
Vistra vászon minden színben	volt Lei 76	most Lei 38
Goldberger strandkreton	„ „ 70	„ „ 48
Nyári eponge	„ „ 70	„ „ 45
Grandpique strandnak	„ „ 140	„ „ 98
Tweed cérnaszövetek 70 cm. széles	„ „ 56	„ „ 36
Kosztüm vásznak	„ „ 90	„ „ 60
Tootal gyűrhetetlen angol vásznak	„ „ 160	„ „ 128

és több száz nyári maradék 20-40% engedménnyel
NÉPÁRÚHÁZ KOCH J.

Temesvár, I. Piata Unirii 13.

LÁBAM

Hogyan nyertem vissza?

Vége a lábbántalmaknak! Ezzel a gyógyhatású lábfürdővel éri el!

Kergesse ki a fáradtságot lábaiból, nyújtson nyhét megkínzott lábaik és szabaduljon meg tyúkszemektől. Ennek a legegyszerűbb módja az, hogy hirtelen egy maroknyi „Saltrates Rodell” lábfürdőjébe (a viznek szép tejszerűnek kell lennie). Ezek a híres gyógyhatású sók felszabadítják a gerjedő oxigént, amely behatol a bőrszövetekbe, enyhíti a fájdalmakat, duzzadásokat és égéseket, „kivonja” a fáradtságot az izmokból, helyreállítja az egészséges vérkeringést a lábfejen és a lábszárbán. A keményedések „feloldódnak”; a tyúkszemek megpuhulnak olyannyira, hogy egyszer és mindenkorra ujjalval könnyűszerrel kiszedheti őket. A járás örömmé lesz. „Saltrates Rodell”. Minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszertárban kapható.

Hétrendbeli gyilkossággal vádolt bűnös a törvényszék előtt

Cernautiból jelentik: A Storojinet-megyesi közszépből hirhadt rablóbanda, amelyken keresztül valósággal rémuralom alatt tartotta a vidéket, szerdán került a cernauti katonai törvényszék elé. A banditáknak 71 esetben követett rablásért kell felelniük, amelyek közül hét gyilkossággal végződött. A per tárgyalására nem kevesebb, mint 226 tanút idéztek meg. 55 vádlott közül 45 van jelen az ügy tárgyalásán. Maga a banda vezetője, Loghin Jordán, nincs a letartóztatottak között, mert a társai elfogatása alkalmával sikerült megszöknie.

Józseffalváért

A romokban heverő bukovinai falú újrakiépítésre megkezdődött a munka és az emberi szeretet, szív és kötelességtudás ismét helyrehozza majd amit a borzalmas tűzvész elpusztított. A Déli Hírlap olvasótáborá serényen siet tehetőségéhez képest sokszor azon felül is, résztvenni adományaival az újjáépítésben. Hetek óta folytatott gyűjtést meghaladja már jóval az ötvenezer leit és legutóbb Kovalek Sándor 100 lei adománnyal gyűjtésünk pontos eredménye a mai napig 55.340 leites ki. A gyűjtést tovább folytatjuk és az adományokat a Déli Hírlapban nyugtázzuk.

A Katolikus Népszövetség Temesvári Egyházmegyei Központja szintén folytat gyűjtést a józseffalvai tűzkárosultak segélyezésére és a központi népszerűségi a következők adományok folytattak be:

A Katolikus Népszövetség Temesvár Egyházmegyei Központja 5.000 lei. Egy gyáros család 5.000 lei. Nagyszonyunk tiszteletére 5.000 lei. Egy magyar földbirtokos 5.000 lei. A Katolikus Népszövetség egyházmegyei központjához tartozó temesvári ifjúsági egyesületek 3.525 lei. A Katolikus Népszövetség babsai tagozata 1626 lei, a nagykovácsi tagozat 1320 lei, a lipcsei tagozat 1.120 lei, a parádi tagozat 700 lei, az óteleki tagozat 200 lei, a rónácsi tagozat 200 lei, a medvesi tagozat 620 lei, a krizsántelepi tagozat 300 lei, az aurlházai tagozat 300 lei, a magyarszentmártoni tagozat 400 lei, Bogma Miklós Temesvár 500 lei, Hencz Ferenc 500 lei, S. K. Temesvár 200 lei, Czegléd Antal 200 lei, Tury Ferenc 100 lei, Razman Ferenc dr. 300 lei, V. A. Temesvár 500 lei, Pécsiné Temesvár 100 lei, Kasztner János Temesvár 50 lei, Csileser Ernő Temesvár 100 lei, Vass Mária Temesvár 100 lei. Ez kívül Pető J. téglagyáros Gyertyánosról egy vádott bűnös adományozott az egyházmegyei központ útján.

Szofia megy a jugoszláv külügyminiszter

Belgrádból jelentik: Kiosseivanov bolgár miniszterelnök a „Politika“ munkatársa előtt Szofiaiban nyilatkozatot tett és kijelentette, hogy a nemzet fővárosban teljes megértést tapasztalt az újint a békeszerető politika iránt, amelyet Jugoszlávia és Bulgária kormányai követnek. Kijelentette még a miniszterelnök, hogy Cincar Makovics jugoszláv külügyminiszter rövidesen látogatást tesz Szofiaiban.

Sanghai felett tájfun vonult el

Tegnap hatalmas tájfun vonult el Sanghain felett, aminek következtében hat ember meghalt. A telefonvezetékek megrongálódtak és a közlekedés is megakadt. Tegnap reggel a sanghaini enyéményes terület bejáratánál, amely drótakadályokkal van elzárva, egy szénné égett kínai testet találtak. A kínai hozzátért a villamos kábel melletti teleített drótsóvényhez és ez okozta halálát. Ez már a harmadik eset az ostromzár fennállása óta.

Öngyilkos lett az iraki rendőriőparancsnok

Damaszkuszban jelentik: Hachem Alui, az iraki rendőrség főparancsnoka, akit Bagdadba hívtak Feisal király libanoni látogatásának előkészítésére, útközben gépkocsijában öngyilkosot követett el.

Cáfolják a spanyol fallangista-monarchista összetűzést

Hivatalos helyen feltűnően cáfolják a külföldi sajtónak azt a híradását, hogy Barcelonában, Saragossában, Santanderben és Bilbaóban az összejött köztársasági és monarchista erők között harakozás történt.

A Kondor-légió Danzigban

A News Chronicle danzigi levelezője arról számol be, hogy a Kondor-légió 1200 embere, valamint a német légiflotta több tisztje, akik annak idején Spanyolországban küzdöttek, kedden reggel megérkeztek Danzigba.

Németországot sérti az angol légiflotta franciaországi látogatásához fűzött magyarázat

Kitűnően sikerült a légiút, amelynek demonstratív jellegét tulajdonítanak

Londonból jelentik: Az angol légi haderő az angol repülőgépe Franciaországban demonstratív repülést hajtott végre. A Franciaországon átrepülő katonai repülőgépek kétféle típushoz tartoztak. Voltak könnyebb és nehéz típusú harci repülőgépek. A repülőgépek háromszög alakú utat repültek be. Az angol légiflotta gépei magában kétezer méter magasságban repültek csak amikor városok felett repültek el, ereszkedtek ezer méterre alább.

A kitűnően sikerült út bebizonyította az angol flotta kiváló erejét és rátermettségét. Az angol sajtó, hogy az angol repülőgépek Franciaország felett repültek el, az angol-francia szoros fegyverbarátságot mutatja. Valószínű, hogy az angol légi haderő legközelebb újabb repülést hajtott végre Franciaország felett.

Érdekes, hogy francia katonai repülőgépek Anglia és angol gyarmatok felett is végeznek repüléseket. A repülés eredményének úgy néz ki, mint Franciaországban igen nagy jelentőséget tulajdonítanak.

A Deutsche Dienst írja: Angol katonai repülőgépek tegnap Franciaország felett elrepültek és utána visszatértek Angliába. Ez a légi út Anglia és Franciaország ügye és nem is tartozna senki másra, de az angol repülőgépek járól a francia lapok közül a Paris Midi és az Intransigeant olyan módon emlékeztek meg, ami Franciaország kihívásával egyenlő. A Paris Midi írtta, hogy az angol katonai repülőgépek olyan utat tettek meg, amely megfelelne a London—Leipzig—Hamburg—London körútnak. Az Intransigeant pedig ehhez az úthoz

olyan reflexiókat fűzött, amelyekből kitűnik, hogy Németország elleni támadásra céloz.

Ezek a célzások — írja a Deutsche Dienst — alkalmasak arra, hogy a legmélyebben meg-

Japán semlegességi nyilatkozatot kér Angliától

Ha Anglia tovább is támogatja Kínát, nem tekinti helyi kérdésnek Tiensint

A japán külügyminiszter és a hadügyminiszter megállapodtak abban, hogy a japán kormány milyen álláspontot foglaljon el a küszöbön álló japán-angol tárgyalásokkal kapcsolatban. A Havas-ügynökség tokiói tudósítója jól informált helyről szerzett hírforrás alapján azt jelenti, hogy a japán kormány olyértelmű semlegességi nyilatkozatot fog kéri az angol kormánytól, hogy nem avatkozik bele a japán-kínai konfliktusba. A japán követeléseknek ez a minimuma, amelynek alapján hajlandók a tiensini kérdésről, mint helyi problémáról tárgyalni. A japán kormány július 14-re, vagyis az érkező első napjára, rendkívüli minisztertanácsot hívott össze.

A japán hatóságok közölték, hogy július 15-én újabb három kínai kikötő ellen indítanak

Vágyak szárnyán...

száll szívünk, lelkünk a távoli dél, titokzatos vidékeire, ahol minden szerelem, zene és parfüm.

Forró vágyunkat, a rózsaberkekkel borított, azurkék égbolnával koronázott délvidék után beteljesíti a valódi, természetes illatkivonat alapon előállított BOLERO kölnivíz, amely a délvidék forró napja alatt kiteljesedett életöröm bódító illatát sugározza szét. BOLERO kölnivíz, az előkelő világ kedvence, mámorító üzenetként küldi ezt nekünk a titokzatos dél, hogy átélhessük mi is eme távoli földi paradicsom minden báját és szépségét. BOLERO kapható minden előkelő szaküzletben.

Ravel

Écszitmény

MAS RAVEL KREACIÓK: TZIGANE ÉS RIVAL

sérsék Németországot. Ez annyi, mintha égő gyufát dobnának a száraz avarba. A mai, végső-kig megfeszített nemzetközi helyzetben őrizkedni kellene az ilyen provokációtól, mert ez a légkör megmérgezését idézheti elő. Mit szólna a francia sajtó, ha a német légi haderő gyakorlati alkalmából azt írják, hogy a megtett út megfelel egy Berlin—Lyon—Orleans—Le Havre—Berlin közötti útnak. Azt a jóakarátú tanácsot adjuk mindenkinek — fejezi be cikkét az újság —, hogy a szétrobbanásig megfeszült légkörben, mindenütt vigyázzanak minden kiejtett szóra, vagy leírt mondatra.

A NYEREMÉNYEKET
a nyerteseknek minden adólevonás nélkül fizetik ki.
A MILLIÓ MILLIÓ!

AURORA

ELÁRUSÍTÓ HELYEI

HELYI CIM

Leszámitoló Bank R. T. Timisoara, I. Bul. Reg. Ferdinand 8'

Mint vihar előtt a fecskék

Emigránsok, népvezérek, szökevények kelnek át a német-lengyel határon. Witos, a lengyel parasztvezér hazatérésének részletei. Prchala tábornok cseh légiót akart Varsóban megszervezni

Varsóból jelentik: Különös képet mutat most Lengyelország. Az előző események arányában egy kisebbfajta népvándorlás folyik le. A zöld határon át jönnek és mennek emberek, egyenként, vagy csoportokban, hiva, küldve, csalogatva. Egyesek ott laknak a határszélen, másokat segítő kezek vesznek oltamukba, a harmadikra a legválságosabb pillanatban sűt rá a határorség fényzórója.

Az elmúlt hetekben Nyugatlengyelországban a határmenti németlakta falvak százai ürültek ki. Éjnek idején hagyták el a házakat és azok, akik reggel oda betévedtek, az ajtókat nyitva találták, az asztalokon a tegnapi edényekkel, a fogasokon a háznép ruhája. A lengyelországi német kisebbség mindenét hátrahagyva átmegy a határon. Hónapok óta Posen és Pomeránia német lakossága menekülni készül. Mi kergeti őket? A félelem. A lengyel hatóság magatartása a németekkel szemben nem változott, de gyökeresen más lett a lakosság viselkedése. A csehszlovákiai németek magatartása rossz példaként áll a lengyelek előtt.

A határon át való menekülés azonban korántsem veszélytelen. Ugy az egyik, mint a másik oldalon kegyetlenül rálőnek arra, aki nem áll meg a határőr felszólítására. Ezt azok az emigránsok is jól tudják, akik ellenkező irányból, Németországból mennek Lengyelországba. Ezek ismét más okokból jönnek. A lengyel lapokban minden nap hírek olvashatók, hogy német katonák teljes fegyverzetben lépik át a határt és szökésük okául azt hozzák föl, hogy nem bírják a dríllt és a kosztot. Nehéz megállapítani, hogy ezekben a gyakori hírekben mennyi a valóság.

AHOL A CSEHEK ÉS A TÓTOK KIBÉKÜLNEK

A „népvándorlás” másik fejezete Lengyelország déli határán játszódik le. A szlovák és cseh határon át szüntelen érkeznek hivatalon kívül, vagy olyanok is, akiket senki sem üldöz, de nem érzik jól magukat a protektorát-

tus területén. Ezeket a lengyel hatóságok nem nagy lelkesedéssel fogadják, de nem küldik vissza őket. Az angolok Krakkóban és Kattovitzban a cseh és tót emigránsokat fogadó kirendeltségeket létesítettek, amelyek első segélyben részesítik az átkelőket. Érdekes, hogy ezek a csehek és tótok nem emlékeznek többé korábbi pártállásukra. Kommunizták és fasiszták testvériesen együtt vannak, az egykor ellenséges pártok emberei terveket készítenek és átkozzák a névszerint megnevezett „hazaárulókat”. De ugyanígy testvéries a csehek és tótok egymás közti viszonya és ezek mindegyike szítja a maga „kapitulánsait”.

Az angol véderő vezérének jelenlétében ünneplik meg Párisban július 14-ikét

Szabadságünnep lesz a Bastille bevételének napja

Párisból jelentik: Július 14-én, a francia forradalom százötvenedik évfordulóján Franciaországban olyan hatalmas ünnepek folynak majd le, aminek a nagy francia forradalom lezajlása óta még sohasem voltak. A Bastille bevételének emléknapján Franciaország s Anglia tanujelét adják a két ország szilárd fegyverbarátságának. A párisi ünnepeken részt vesz Hore Belisha angol hadügyminiszter, az angol légügyi miniszter, az angol szárazföldi-légi- és tengeri haderők vezérkari főnökei, több tábornok, politikus és több angol zred százazada. A párisi katonai díszszemlén harmincezer katona vesz részt.

Az angol katonaság háromezer embert számlál négy katonazenekarral. Hetvenkét an-

PRCHALA TÁBORNOK VÁR A SZÁLLODÁBAN

A névtelen emigránsok közül egy-egy nagyobb nevet viselő egykori nagyság tűnik a Varsóban van Leon Prchala, cseh hadseregparancsnok, aki miután több ízben részt vett a prágai német haderő díszfelvonulásain, egy szép napon maga is átlépte a „zöld” határt. Szándéka volt a cseh légió megalakítása, amely kellő akcióba lépne. Varsóban némi csalódással értesült arról, hogy a katonaképes csehek száma Lengyelországban kevés ahhoz, hogy jelentékeny csapatot képezhessen. Azonkívül bizonyos politikai körülmények is gátolják, hogy Lengyelország ilyen légió alakításához járuljon. Legalább egyelőre. A lengyel kormány vendégszerető volt Prchalával szemben, aki egy bizonyos napon nagyon hasznos lehetne, ha arra nézve, hogy a cseh kártyát Németországgal szemben kijátszhatják. A cseh tábornok hát egyelőre vár a varsói Hotel Victoriában. Várja életének nagy szerepét.

WITOS HAZATÉRÉSÉNEK PIKÁNS RÉSZELETE

Ugyanígy „nagy szerepre” vár a színpadon Csehországban hazatért Witos Vincent, a lengyel parasztké legendás vezére, Pilsudski hajdani elkeseredett ellenfele. Ő 1933-ban hárta el Lengyelországot, ahol néhány évi börtönbüntetést kellett volna leülnie neki, aki több évben volt Lengyelország miniszterelnöke. Független lett otthon és ott volt akkor is, amikor a német csapatok bevonultak. A németek tudták, hogy Witos halálra ellensége a lengyel rezsimnek és tárgyalni kezdtek vele arról, hogy bizonyos fenyegetésekkel rábírnak Moszcicky elnököt arra, hogy Witosnak meggyelmezzen és kormányelnöknek nevezze ki, szont Witos kötelezi magát arra, hogy komolyan kielégíti azokat a német területi követelményeket, amelyeket Németország nyitott máig s jelentett be. A tárgyalások eredményét jegyzőkönyve foglalták. Witos a jegyzőkönyvet átadta a prágai lengyel követnek és ettől a percből fogva Lengyelország tisztában volt a németekkel.

KELLEMETLEN INCIDENS

Witos megmutatta, hogy hí maradt Lengyelországhoz és ezért kapta a köztársasági elnök kegyelmét és engedélyt arra, hogy Varsóba visszatérhessen. Ujjabban Witos jelenléte körül kisebb politikai incidens történt. A parasztszervező népszerű és ez a népszerűség vetélkedett még Beck külügyminiszter népszerűségével. Nemrégiben a kormány egyik lapja a Kurjery Porany című lap egy cikk keretében ellenségesen tette fel a kérdést, hogy a német Gestapo miért éppen Witosot akarta céljaira felhasználni? A cikk mögött az a meggyanúsítás látszik, hogy Witos komolyan tárgyalt a németekkel és csak később gondolta meg magát. Erre a meggyanúsításra felzúdult a közvélemény olyan belpolitikai konfliktus keletkezett, amely a mai idők hangulatába nem illett be.

A határon át menekülő németek, cseh hasonlatosak a fecskékhez, amelyek a zivat előtt fejük felett keringenek. A lengyel kormányban erőre és szervezőképességre van szükség, hogy a lelkek izgalomban fenntartsa az egyensúlyt és az ország kormányúrdját sikeresen vezesse a belső és külső békéhez.

Az én életem

Stepper-Tristis Vilmos könyve a párisi híres Stock cég kiadásában

A igazi írói tehetség sajnos nincsen mindig az érvényesülési vágygal. Nem tud úgy írni, mint a dilettantizmus, amely állandó perillatt tartja a szerkesztőseket, a kiadócéteket is minden kötél szakad, a „szerző kiadására fel zagyvaságait. Hiába nevet, gunyóló-vy bosszankodik a közönség, édeskeveset tönezzel az irodalmi dicsőség mohó akarnokai, aie utálkózással szemben áttörhetetlen vértjük ontság és a rendíthetetlen szemtelenség. Egy ekeare nem bízhatott úgy önmagában, mint evezek a litteráris vágytól megszállottak, az enárom próbás tehetségükben hisznek. És épért, mert olyan végtelenül nagy az ő ön-életük, jövőstük-menésük, utazásuk, legalaposabb erseik is ragyogó alkalmat szolgáltatnak szá-ny, hogy a nagyérdemű közönséget az ő párat-nyóságról kiértsejtse. Hogy a foglalkozás-ásam volt kapcsolatuk, hogy írásra nem ké-vel még egy redakcióban sem, hogy az el-és sohasem volt sem esetük, sem izlésük, az ntos. Fő, hogy ők széplelkek, tehát megilleti jog, hogy mint lelkiessen alkotó intellektuel-ésiszelegyenek, legyenek bár az élet körzetein enen prózain élelmeseik, sőt esetleg uszorások, nélelmetesen józan kúfárok. Így születnek meg a förtelmes színművek, bődiületesen összeka-egények, sőt oh, — lírai versek is, amelyek-onban kamatlábakon jár az érzés. Vagy kell egy kis publicisztika? Ott is en garde-ban áll-almi akarnok. Üzen a Chamberlainnek. Le-ír királyoknak. Sőt, ha jókedvében van, át-ntézik akár a Népszövetséghez, hogy „ő” az-ja, a világ dolgait így vagy úgy kellene meg-írni. S történik mindez, mértékérés a legele-egényi szerénység hiányával, olyan példátla-temérmetlen feltolakodással, ahogy csak egy-ehetségtelen tud szétterpeszkedni a nyomta-ápiron, ha egyszer sikerült magához kaparin-ollat.

Indezek a gondolatok, — hogy a légkörben-ünk, — úgy tolakodnak fel az eszünkbe, mert elöltünk fekszik a lusta Stepper Tristis Vil-onyve. Egy könyv, amely husz év óta talán-phetne a tizedik, ha írója éppen úgy furako-nykönyökölt volna, mint az előbb említett tí-urók. Igen, ha tisztelte volna legalább úgy az-észetes mély talentumát, mint azok az ő-észetfölötti tehetségtelenségüket. De hát sajnos-éppen az az igazi tehetség legsúlyosabb ter-és, hogy miután úgy is megvan, nem siet meg-kozni. Nő, de jó van így is, Stepper órája is-gekzett, napvilágot látott a mű, még pedig a-ves párisi Stock-cég kiadásában. Annak a-egének a kiadásában, amely annak idején-iaországgal megismertette Strindberget és-és, Huysmans-t adta ki nagy megtérés után és-ereg nagy másokat. Stepper Tristis könyve te-ő társaságba került. De a mű méltó is erre az-tesre, mert látása egyéni, hangja új, cinikus-ene alatt mélyeséges lelkiesség borong. Címe:-ilvatos gazdasági hírvő szó egyéni fordulata: „én életem”.

A nagyvilágban sodródó egzisztenciák széles tra- freskója ez a könyv és az élettér-központ a- n, ahol az üztek, mint egy tüzhelynél, éle-é, ágyra, némi melegre lennek. Olivastunk már-asonló tárgyú könyvet, de egy sem fogott meg-ünket annyira, mint ez. A hatás legfőbb rugó-és a végtelen egyszerűség, amellyel az író mon-álalóit előadja. Nem stílusretek ez az írás-pper csak beszél, mesél, azon a hanyag módon-nyan az életben szokta, amilyenek a közvetlen-kezésben is ismertük. És mégis nagyszerű, fe-éhetetlen lelki benyomásokat keltő ez a regény-é, valami egészen ritka szépség van benne-ánra, az ódon költőre emlékeztető nagy őszinte-és Semmi színház, semmiféle verbális dekoráció-ál nyomor, a kivertség vonul fel a maga nagy-álkülvalóságában, az elhagyatottságnak érezzük-ntjuk, szagoljuk minden keserű színet, szagát-állapotát. Felszínén vidám ez a történet, mint-ny a legsötétebb pocsolya is visszaveri olykor a-ágarat. De bármennyire is tréfások, humoro-

sok ezek a seregnyi alakok, bármennyire is mosoly- gunk Mirkón és a többi csavargókon, akikkel oly- mulatságos dolgok történnek és akiknek a börtön- a gondatlanság, a szanatórium, alapérzésünk mégis- csak egyetlen gondolatba torlódik. Abba a rette- netes felismerésbe, hogy igen ritkán szenvedtek em- berek még annyit e földön, mint ezek, az akár hi- bájukból akár ártatlanul hontalanok, akiket mint- babszínházi rongyokat dróton rángat az irgalmat- lan, kegyetlen végzet. Stepper Tristis könyvében en- nek a nyomornak fenekéig ellátunk. És ez aztán leg- nagyobb irodalmi ereje, hogy velünk tudja még- egyszer képzeletben átéltetni az igazi elesettsé- g minden poklát. Ki tudta volna elképzelni, hogy ci- vilizációs korunkban még élményt jelenthet ember- számára Európa kellős közepén egy meleg fürdő. Megdöbbentő ez a jelenet, mikor a szegény elesett- egyetlen ingét mossa, majd egész szennyes mivolt- tában úgy szédül az ócska kádba, mintha a menny- ország várná ottan a langyos feledésben. Emberek,

akiknek hónapokon át nincsen egy vetett ágyuk, emberek, akik gyengébben táplálkoznak, mint a hulladékokon élő csavargó kutyák, emberek, akik folytonos menekülésben vannak pusztán azért, mert nincsenek nyilvántartva, Lopni kell még az álmu- kat is. Templomokba lopóznak be, parkok padjain, oszlopoknak támaszkodva mernek egy kis álmot lopni. De akkor is csak úgy pihennek, mint a nyul, hogy meg ne lássa valaki, mert abból igazoltatás származhatik és utána ezernyi más baj. Rettenetes könyv ez, rettenetesek az egész emberi társadalmat- vádoló tények, amelyek ott húzódnak végig, mint- szagzott vörös csikok, az egész cselekményben. De azért ne gondoljuk, hogy valami egetverő láza- dás ez az írás. Nincs itt jajgatás, nincs itt fog- csikorgatás, valami martiri beletörődés festi ezeket a képeket, amelyekből annál ékebben-szólan be- szél azonban hozzánk a mélyeséges szomorúság.

Egy szomorúság, amely megszépíti, megne- mesíti a társadalmi könyörtelenség lekielenebb tájait is. Egy szomorúság, amilyen volt a Rimbaud-é is, aki a mi írónk életéhez hasonlatosan csavargott, vándorolt a nagyvilágban. Vannak írók, költők, akik nem találják nyugtukat. Vonzza őket a nagy bizonytalanság, a nagy ismeretlenség. Ilyen a mi Stepper Tristis Vilmosunk is, aki husz éven át élt ebben az óceánban. De nem élt hiába, mert írt egy gyönyörű könyvet, adott igazi nagy irodalmat — mi pedig várjuk a folytatást. További műveket a költői igazság és mélység jegyében. *Flaneur*

Szengázzal megmérgezte magát és meghalt egy tizennyolc éves asszony

Bakos Rozália, Bakos Pál munkás tizen- nyolc éves felesége, az erzsébetvárosi Ormos ucca 27 szám alatt levő lakásában szengázzal megmérgezte magát és meghalt. A fiatal asszony este hat óra felé bezárkozott a lakásba és a szobában levő vaskályhát megtölte fa- szénrel, majd meggyújtotta. Előzőleg kivette a kályhacsövet úgy, hogy a szengáz a szobába ömlött. Az öngyilkosságot késő este a munká- ból hazatérő férje vette észre, aki hiába kopog- gott a zárt konyhatajtón. Végül is álkulus se- gítségével felnyitotta az ajtót és behatolt a szo- bába, ahol feleségét a földön holtan találta. A nagymennyiségű szengáz néhány óra alatt vég-

zett az életűt fiatalasszonnyal, aki búcsúleve- let nem hagyott hátra és így tettének okát nem ismerik. Férje és hozzátartozói sem tudják megmagyarázni, mi készítethette a fiatalas- szonyt tettének elkövetésére, mert két éve tar- tó békés családi élete semmi okot nem szolgál- tatott erre. Az öngyilkosságról értesítették az erzsébetvárosi rendőrséget, ahonnan Toma Gheorghe komiszárus jelent meg a helyszínen. Miután kétségtelen, hogy a fiatalasszony öngyilkosságot követett el, a holttestét az erzsé- betvárosi temető halottasházába szállították és onnan fogják eltemetni.

Legrosszabb az érettségi eredmény Temesvárott

Az országos eredmény szerint a jelentkezett növendékek 63 százaléka ment át

Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi mi- nisztérium közölte az idei érettségi vizsgálatok összesített eredményét, amely szerint 6.440 jelölt közül 4.230, vagyis *a jelentkezők 63,70 százaléka megfelelt a kö- vetelményeknek.*

A legszebb eredményt érték el a bucarestii közok- tatásügyi kerületben, ahol az érettségi vizsgálatra jelentkezett növendékek 86,11 százaléka tette le si- keresen a vizsgát.

Legrosszabb volt az eredmény a temesvári Loga liceumban, ahol a jelölteknek csupán 36,84 szá- zszázaléka felelt meg.

Az elmúlt esztendőben 60,92 százalék tette le si- keresen az érettségit, vagyis 6270 növendék közül 3820. A kereskedelmi liceumokban érettségire je- lentkezett 1087 növendék közül 640 felelt meg a követelményeknek, tehát a jelöltek 58,85 százaléka

Olcsó mógumit talált fel egy amerikai tudós

Csikágóból írják: Gustav Egloff dr., az egyik legnagyobb amerikai petróleumvállalat kísérleti laboratóriumának igazgatója, Csikágóban most azzal a szenzációs bejelentéssel lépett a nyilvánosság elé, hogy új eljárást talált fel mesterséges gumi elő- állítására. Egloff dr. találmánya segítségével

butángázból készít mesterséges gumit.

Amerikában rengeteg butángáz található a petró- leummezőkön, úgyhogy nyersanyag lenne bőven.

Az amerikai tudós szerint az új mógumi ol- csóbb, mint a németek találmánya, a Buna-gumi és éppen olyan jó. Ha nagyban állítanak elő, ára nem lenne magasabb a mai valódi tiszta guminál. A guminak az a nagy előnye van a természetes gumi- val szemben, hogy

jobb ellenáll a melegnek, a savaknak és a lúgoknak.

Butángázon kívül semmi más nyersanyagra nincs szükség Egloff újfajta mógumijának gyártásához. A butángázból 60% gumit lehet gyártani; je- lenleg négy milliárd kilogram butángáz áll rendelkez- zésre évenként.

Az Egyesült Államokban már régóta kísérletez- nek mesterséges gumi előállításával. A butángázzal szintén már évek óta próbálkoztak, de

az eddigi kísérletek nem vezettek eredményre.
A német mógumit acetilénből készítik, meszkarbid és szén felhasználásával. Ma még a német mógumi háromszor olyan drága, mint a természetes gumi, de a Bunga-gumi ára is lényegesen leszálna, ha nagy tömegekben gyártanák.

SLÁGER PREMIER! Péntektől kezdődőleg

Errol Flynn,

Olivia de Havilland,

Rosalind Russel

slágerfilmje, Kertész rendezésében

A négyes fogat

A kék mazurka“ Eggerth Mártával

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei.

KULFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre ár.

Az angol tőke hosszú karjai

A „Daily Express” érdekes statisztikai összeállítást közöl arról, hogy merre nyúlnak az angol tőke hosszú karjai. A statisztikai táblázat millió fontokban tünteti fel az angol tőke érdekeltségét a birodalomban és a világ minden részében.

Table with 2 columns: Country and Amount in million pounds. Includes Australia (505), Canada (500), India (400), etc.

Az 5 millió fontnál kisebb érdekeltségekről a statisztika nem számol be; az ilyenek úgyszólván a világ minden államára kiterjednek.

AZ AMERIKAI KÉPVISELŐHAZ KÜLÜGYI BIZOTTSÁGÁNAK ÚJ ELNÖKE. Washingtonból jelentik: A közelmúltban elhunyt Mac Reynolds helyére, aki az amerikai képviselőház külügyi bizottságának elnöke volt, Rosenblotot, Roosevelttel egyik legjellemesebb hívét nevezték ki.

Zsidó telepet létesít a francia kormány. Párisból jelentik: Az Information című lap értesülése szerint Bonnet külügyminiszter az államtanács keddi ülésén feltűnő keltető tervet vetett fel a sziriai kérdés rendezésével kapcsolatban.

Julius 13 Csätörtök Anaklét, Jenő, Gábor, Margit

1816. július 13-án született Freytag Gusztáv német költő. A német irodalom tanára volt, majd lapszerkesztő lett, végül kizárólag írással foglalkozott.

1849. július 13-án elesett Vasvári Pál, a negyvennyolcas magyar szabadságharc idején az ifjúság egyik vezére. Rövid ideig mint tanár működött, majd Kossuth minisztériumába került titkárnak.

(-) HÚSZ ÉVES TALÁLKOZÓ. A temesvári állami fa- és fémipari szakiskolát az 1918-19 tanévben végzett növendékek húsz éves találkozózt rendeznek ez év július 16-án.

DIANA fáradt testet felfrissíti!

Vasúti karambol. Bucurestiből jelentik: Két nappal ezelőtt a Dés melletti nagylandai pályaudvaron egy tehervonat összeütközött a 4156-os számú személyvonattal.

HALÁLOZÁSOK. A temesvári anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Steyrer Imre 67 éves szobafestő, Megyesi István 7 éves fiú a gyermekkorházban halt meg.

A MEZŐGAZDASÁGI KAMARA ÖT ÉVES MUNKATERVE. Negruti Emil agronommérnök, a temesvári mezőgazdasági kamara szolgálati főnökének elnöklete alatt Csákován ült össze az a bizottság, amely kidolgozza a mezőgazdasági kamara öt éves munkatervét.

JÓ A TERMÉS A BÁNSÁGBAN. Az idén a Bánságban és különösen Temes-Torontál megyében kitűnően alakult a termés. A búzából holdankint átlag nyolc-tíz mázsa termelt és a búza minőségileg is jó.

LEGUJABB

Grandi leváltása az angol-olasz viszony feszültségét jelenti

Róma. A lapok jelentése szerint Grandi londoni olasz nagykövetet igazságügyminiszterre nevezték ki. Solmi eddigi igazságügyminiszter ugyanis lemondott és miután lemondását elfogadták, a szenátus tagjává nevezték ki.

Rómából jelentik: Grandi eddigi londoni olasz nagykövetet igazságügyi miniszterre történt kinevezését Rómában úgy kommentálják, mint

Olaszország állásfoglalásának megváltoztatását Angliával szemben.

A leváltott nagykövét hét éven keresztül töltötte be ezt az állást és híve volt az olasz-angol közlekedésnek. Ezen szándékában igen jelentős barátságokra tett szert londoni körökben.

GRAND HOTEL

LAFAYETTE-ben lakjon Bucurestben Központi tekvés. Komfort. Olcsó. Otthos Calea Victoriei No. 11. - Telefon 3-310

ÚJ ADÓVÉGREHAJTÓK. Az új ténstetakarítása után eljött a gazdák számára az adófizetés ideje és a bánági községekben kielégés folyik az adóbehajtás.

SZÉKREKEDÉSNÉL és emésztési zavarnál, valamint az ezekkel kapcsolatban fellépő tódulásoknál, fejfájásnál, álmatlanságnál és más nos rosszullétnél igyunk reggel égyomorra pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserzet, mert annak hashajtó hatása gyors, biztos, pos és mindig kellemes.

A BÁNSÁGI GYARIPAR KÉPVISELŐ AZ UGIR VEZETŐSÉGÉBEN. A Romániai rosok Országos Szövetsége most tartotta Bucutiben közgyűlést, amelyen Penescu-Kertsch költ. A választások alkalmával megválasztották a ponti választmányt és ennek tagjai lettek a Bgi Gyárosok Szövetsége részéről a következők: Tivadar, Baltescu Ion dr., Besa Cornel mérnök, neanu O. (Lugos), Galinic Stefan (Zombod), Landvai Jenő és Tolnai János dr.

A TEMESVÁRI ÜGYVEDI KAMARA ÚJ DÉKANJÁNAK ÜNNEPLÉSE. A temesügyvédi kamara Brudariu Adrian képviselő, amara új dékanjának tiszteletére a józsefvárosi na kertben társasvacsorát rendezett, amelyen mint kétszáz ügyvéd vett részt.

Bányakatasztrófa Olaszországban. mából jelentik: Szerdán délelőtt a San Giova Valdarno melletti lignitbányákban az egyik rasz leomlott és négy bányászt maga alá tette.

Grandi nagymértékben hozzájárult a két ország közötti légkör enyhítéséhez, ami az olasz-angol háború idején alkalmazott szankciók folyókeletkeztek. Nagy része volt az Anglia és Olaszország között megkötött úriemberi megállapodás létrehozatalában. Azóta a két ország közötti viszony egyre rosszabbodott, különösen Olaszországnak és Moraviának, valamint a Meme déknek Németország részéről történt bekebelezése után Anglia által nyújtott szavatosságok útkeztében. Az angol-török szerződés aláírás újabb csapást jelentett az angol-olasz viszony Rómában úgy tudják, hogy az új londoni olasz nagykövét az angol fővárosban szigorú tengelypolitikát fog folytatni.

Buziásfürdői levél

Amint előrelátható volt, a kiváló, Ernando tánc-tanár által szombaton, július 8-án rendezett elegánciaverseny a nagy siker jegyében zajlott le. A zsűfőlésig megfellelő terem és a nagyszerűen táncoló elegáns párok ünnepélyes látványt nyújtottak. A hölgyek legnagyobb része gyönyörű estélyi toalettben jelent meg és bátran állták a szakértő közönség bíráló pillantásainak keresztüztét. A hangulat kitünő volt és a tánc reggelig tartott. A közönségnek a szavazáson való élénk részvétele következtében, az eredmény a következőképpen alakult: 1. Franck Piri, Temesvár, 2. Auslárd Lily Buziás, 3. Storch Baba, Nagyvárad.

A győztesek, azaz a három legegységesebb hölgy izléses és szép díjakat kapott, ünnepélyes keretek között.

Vasárnap délután a strandon rendezte Ernando tornatanár a behirdetett nagyszabású strandünnepélyt. A gyönyörű idő lehetővé tette az ünnepély sikerét és a nagyszámú — fűrdővendégekkel, kirándulókból álló, — nézőközönségnek megjelenését, a kik a bemutatott mutatványokért, viharos tapsal fejezték ki tetszésüket. Az ünnepély keretében a temesvári vendég tornászcsapat B. Ernando vezetésével, a következő felállításban nyújtott kifogástalan és elegáns könnyedséggel bemutatott szertorna és talajtorna gyakorlatokat:

Deitel Stefi, Somló Imre, Schultz Tibor, Fábrián Ferenc, Fábrián Zoltán, Damian D., Dobrezemsky Ernő, Hirschl Hugó és Gedő Ferenc.

A közönség teljes tetszését nyerték el a gyűfűrn, korlátlan és nyújtott végzett gyakorlatok és különös sikere volt Deitel Stefi ügyes és szép mutatványainak, valamint a Deitel Stefi és Schulz Tibor akrobatikus talajtornájának. A trambulinról végzett különböző művészi ugrásokkal, B. Ernando, Schulz Tibor és Erdős Ferenc arattak élénk tapsokat. Különösen tetszettek B. Ernando auerbachszaltói. A ping-pongverseny győztesei a következők voltak: 1. Stura Desideriu, Buziás, 2. Fábrián Ferenc, Temesvár, 3. Bahr Ferenc, Buziás. Az érmeiket este, a gyógyteremben megtartott ismerkedési est keretében adták át a győzteseknek ünnepélyesen.

Csütörtökön valószínűleg gyermekbál lesz, míg szombaton, július 15-én este a gyógyteremben amerikai postálal egybekötött est lesz. Vasárnap, az 5. vadászrezd itt tartózkodó zenekara rendez hangversenyt és tombolával egybekötött estélyt.

Említeni sem kell, hogy a fűrdővendégek minden este jövedelven táncolnak a gyógyteremben és kitünően érzik magukat Buziáson. (a)

— BRATIANU DINU ÉS GHEORGHE A MINISZTERELNÖK ELŐTT. Bucurestiből jelentik: Calinescu miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta Bratianu Dinut és Bratianu Gheorghet.

— HALÁLOS GÉPKOCSISZERENCSETLEN-SÉG KOLOZSVÁR KÖZELÉBEN. Kolozsvárról jelentik: Kedden délelőtt a feleki telyon, Kolozsvártól mintegy 11 kilométer távolságra súlyos gépkocsiszerencsétlenség történt. A 474-es számú kolozsvári bérgepkocsi, amelyet egy Rorau Ioan nevű egyén vezetett teljes sebességgel a fának rohant. A vezetőn kívül a kocsiiban ült két közrendőr, az egyik rendőr felesége és kis fia, valamint egy kolozsvári napszámos. A szerencsétlenség pillanatában a sofőr és a két rendőr kiugrottak a gépkocsiból és ez okozta veszélyüket. Rorau Ioan még a helyszínen kiszervezett, az egyik rendőr a klinikára szállítás közbe meghalt, a másik könnyebb sérülésekkel uszta meg a szerencsétlenséget. Az autó többi utasainak az ijedségen kívül semmi bajuk nem történt. Az azonnal megindított vizsgálat megállapította hogy a gépkocsi férfitagjai erősen ittas állapotban voltak.

(—) SZÜLETÉSEK. A temesvári anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Herzog János hentessegéd Herbert nevű fia, Müller Henrik asztalossegéd Mária nevű leánya.

— Elfogott zsebtolvajnok. Bucurestiből jelentik: A szolgálatot teljesítő csendőrök a Bucuresti-brassói gyorsvonaton letartóztatták Demetra Dumitrescu, Lenuta Novac és Florica Nichifor veszedelmes zsebtolvajnokokat. Mind a három notorius bűnözőn feltűnő eleganciával volt öltözve és állandóan bejártak a jobb nyilvános helyekre, ahol előkelő hölgyekkel kártyáztak és közben meglópták őket.

Autóval a tengerbe zuhantak. Dublinból jelentik: Az itteni kikötő rakpartjáról egy csukott gépkocsi, amelyben egy házaspár ült két gyermekével, a tengerbe zuhant. A mentőknek csak a négy holtestet sikerült a tengerből kihalászni.

— Üldözik az árdragítókat. Bucurestiből jelentik: A főváros vezetősége a belügyminisztérium utasítására újból felvette az üzérkedők elleni küzdelmet. A főváros vezetősége széleskörű rendszabályokat fogantatott.

— Goga emléktáblát lepleztek le Karlsbadban. Bucurestiből jelentik: Július 9-én leplezték le Karlsbadban azt az emléktáblát, amelyet négy Goga Octavian volt miniszterelnök emlékére helyeztek el annak a háznak a falában, ahol a volt miniszterelnök nyaranta tartózkodott. A felszentelési ünnepségen Rotterberger főelőgagzató Karlsbad város nevében beszédet mondott, amelyben méltatta az ilusztris román nemzeti érdemeit, majd Ciobanu Virgil orvos megköszönte azt a jóindulatot és tiszteletet, amelyben a román hazának ezt a kimagasló alkiját részesítették. Az emléktábla avatáson résztvett az elhunyt miniszterelnök özvegye, a román román katonai attasé, a sajtófőnök és azok a román vendégek, akik Karlsbadban tartózkodtak.

— VILLAMOSITOTT TRABUCOS. A dohányzás fejlesztése körül az utolsó szó Amerikáé volt, a színes füstököt eregetnek a hölgyek cigarettekből. Van kék, rózsaszín, frész színű füst, ami színű ruhában van az illető hölgy. A franciák van a sor, hogy megmutassák most, hogy mit képesek e téren alkotni. A francia dohányjövődék legközelebb kijön a szagtalanított szivarral, az illatos dohányossal. A gyárakba a dohányrostokba elektromos áramot vezetnek, amely elszívja a szivarok azt a különös szagát, amely sokszor kellemetlen a dohányzóknak, de kevésbé kellemes a környezetnek. Szagtalan szivar, füstszin nélküli füst a divatba és csak a képzelet fogja tudni előadni a nagyapa nehéz taktékpipájának súlyos illatát, barna, dohánytömdősétől sárgult ujjának szagát.

— Összel kerül a kamara elé a céh törvény. Bucurestiből jelentik. A kamara ülészakának első ülésén nyomatott példányokban szétosztották a céhekéről szóló törvénytervezetet, hogy a képviselőknél módjuk legyen nyári szünetük alatt a törvénytervezetet tanulmányozni, amely ősszel kerül a Ház elé. A kamara vasárnap megszavazta a gabonaárértékesítésről szóló törvényt, amely a mai nappal életbe is lép.

— A spanyol exkirály részvétlívátára hangoz. Genfből jelentik: XIII. Alfonz spanyol exkirály részvétlívátot intézett Franco főparancsnokhoz a panarandai löportorony felrobbanása következtében beállott katasztrófával kapcsolatban. Egyben értesítette Franco tábornokot, hogy tizezer pezetaát adományozott a robbanás következtében elpusztult emberek hozzátartozóinak.

(—) Ujabb adományok a nemzetvédelmi kamara. A temesvári kereskedelmi és iparkamara nagy hangú felhívása eredményeképpen újabb a következő nagyobb összegű adományok érkeztek az egyes cégektől a nemzetvédelmi kamara: Gyapjúipar részvénytársaság a maga összes alkalmazottai nevében 274.550 lei, Forber Miklós Perjámos 40.000 lei, Rabong és Schneider cég 5000 lei, Weismayr Ferenc utóda, Rapp és Lidolt cég 1.000 lei. A hazafias célra eddig a temesvári kereskedelmi kamarához 2004.544 lei érkezett.

Fehér helyett kék

Az orvosok hófehér munkaruhája már régi hagyomány, s ugyancsak természetesen tartjuk az apolónok fehér öltözékét, a betegszobák és az orvosi laboratóriumok fehér falait. Alexis Carrel, a világ hírhírű, Nobel-díjas amerikai orvos azonban elért ettől a hagyománytól. Fekete, vagy sötétkék munkaruhát visel a laboratóriumai és feketére vagy sötétkékre vannak festve. Nemrég a bostoni City Hospital is követte Carrel újítását. A kórház idegsebészeti osztályán az orvosok már nem fehér, hanem sötétkék munkaruhában dolgoznak.

A színváltás tudományos megoldása az, hogy a fehér márványfalú műtőben az orvosok és ápolók hófehér ruházata bizonyos kisugárzást okoz, mely fásztató a szemre és az idegsejtek, igen nagy lelki nyugalmat és kibiztonságot követelő agyműtöknél esetleg végzetes hatású lehet.

Gyermekszépségverseny lesz július 15-én

A temesi ujságírócéh gardenpartyjának ünnepélyes megnyitóját szombaton délután 5 órakor van! A megnyitót után gyermekszépségverseny kezdődik, melyen a legszebb, 1-től 5 éves gyermekek díjazásban részesülnek. A gyermekek részére ponnilovakról és egyéb szórakozásokról gondoskodik a rendezőség. A gardenparty színhelye a Lloyd-kert!

RIVOLI
a nagyfilmek moziája. bemutatja
a kiváló, 17 éves táncos- és énekesnőt,
Olimpe Bradnat
a
RAPSZODIA

című nagy énekes kalandorfilmben
Partnerei:

A hegedűs ..... GENE RAYMOND
A zongorista ..... LEWIS STONE
a csodás VI. Liszt-rapszódia zenéjével
A PARAMOUNT-JOURNAL PREMIERJE:

A Yankee Klipper Angliában

Előadások: 5, 7 és 1/10 órákor
D. u. 3 órákor 17 éves helyekkel:

Vihar
Ázsia fölött

A legközelebbi műsor Bill Gazon — Buffalo
Bill, az indiánok réme

— Idegenek a francia hadseregben. Párisból jelentik: A francia fővárosban tegnap nyilvánosságra hozták azokat az intézkedéseket, a melyek szerint minden 13 és 40 év között levő idegen honosságú férfi felvehető a francia hadseregbe. Aki be akar lépni a francia hadseregbe, annak azonnal meg kell kezdenie a három hónapig tartó kiképző szolgálatot.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATA:

Csütörtökön, július 13-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben az Alba Iulia utcában levő Kun gyógyszerár.

A II. kerületben a Maresal Joffre uton levő Schul gyógyszerár

A III. kerületben a Carol uton levő Keller gyógyszerár.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszerár

A V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

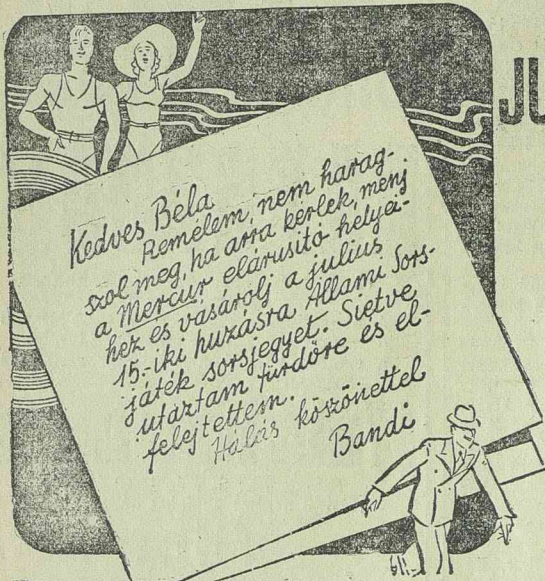
Kitünő filmek követik egymást a Rivoli mozgóban

A Rapszódia című nagy énekes kalandorfilm bemutatója ismét a legnagyobb érdeklődés közepette zajlott le a Rivoliban. Ez a szenzációsan érdekes cselekményű játék izgatóbb, mint bármely detektív-regény. Egy nagy ékszerlopást visz véghez sikeresen a betört társaság, majd beleavatkozik az ügybe a rendőrség is és üldözi a banditákat. Ezek végül is egy nagy zongoraművész nyaralójába vetődnek, ahol még tovább bonyolódik a rendkívül érdekes cselekmény. Ez az új szintér alkalmas az arra is, hogy Liszt, Chopin, Moszkovszki leggyönyörűbb darabjait élvezzük pazar előadásban, majd tanui leszünk egy nagyszerű hangversenynek is. Így a kalandorfilm egyúttal nagy zenei élvezettel is szolgál. A Rapszódia a legkitünőbb szereposztásban került vetítésre. Nagyszerűen énekel és elragadóan bájos Olimpe Bradna, a legfiatalabb énekes sztár, kitünő Gene Raymond, a kalandor szerepében. A zongoraművész Lewis Stone játssza fölényes emberábrázoló művészetével. A filmet bevezető Paramount híradó külön meglepetést érdekel.

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 13.

APOLLÓ: Syrelin asszony (angol film).
CAPITOL: Reggeli kettesben (angol film, A texasi csempészek (angol film).
RIVOLI: Rapszódia (angol film).
SCALA: Csavargók (német film).

Kedves Béla Remélem, nem harag-
szol meg, ha arra kerlek, menj
a Mercur elárusító helyei-
re, és vásárolj a július
15-iki húzáásra Állami Sors-
játék sorsjegyet. Sietve
utartam furdore és el-
felejtettem.
Hálás köszönettel
Bandi

JULIUS 15-ÉN

LESZ A 20.
SORSJÁTÉK
I. OSZTÁLYÁNAK
A HUZÁSA.

VÁSÁROLJON
IDEJÉBEN
SORSJEGYEKET

A
MERCÜR
ELÁRUSÍTÓ HELYEINÉL

HELYI CIM:

Temesvári Bank

A NYEREMÉNYEKET
a nyerteseknek minden
adólevonás nélkül
fizetik ki.

A MILLIÓ MILLIÓ!

Karlsbad egykor és most

Zöldelő erdők közepén, az Eger-vidék szí-
vében fekszik a világhírű gyógyhely, Karlsbad.
Eredete elvész a mondák világában. A tizenha-
todik században azt mesélték, hogy IV. Károly
császár egy szarvasvadászat alkalmával fedez-
te fel a Sprudelt. Annyi bizonyos, hogy Karlsbad
a nagy luxemburgi fejedelemnek igen sokat kö-
szönhetett. Ő volt az, aki Karlsbad polgárai-
nak megadta a szomszédos Elbogen város jog-
ait, első híres fürdővendége lett a gyógyhely-
nek és egy kis várkastélyt is építtetett magának,
amely a későbbi idők telepítésének magva lett.
A híres karlsbadi források hatásáról az első ta-
nulmányt Payer Vencel dr. orvos hozta nyilván-
osságra a tizenhatodik század elején és míg
annak előtte a Sprudel vízében csak fürödtek,
ő vezetett rá az ivókúra jelentőségére. Ettől az
időtől kezdve a híres előkelőségek a világ
minden tájékáról siettek Karlsbadot felkeres-

ni, hercegek, örgrófok, sőt Wallenstein, a csá-
szári generalissimus is éveken át eredménnyel
látogatta Karlsbad gyógyhelyeit. Különös fej-
lődés következett be Karlsbad látogatottságá-
ban a tizennyolcadik században, az 1711 évtől
kezdve épültek a nagystíliú szórakozóhelyek is,

a cseh és a szász-termék, amelyekben az előke-
lő vendégek legelőkelőbb társadalmi élete hull-
lámzott. A gyógyforrások városának tekintélye
és látogatottsága közben egyre nőtt. A világ-
történelem homlokterébe került Karlsbad és
1819-ben Metternich kancellár karlsbadi for-
rásoknál tartotta híres kongresszusát, amely a
híres karlsbadi határozatokat hozta.

Karlsbadnak, mint világhírű fürdőhely-
nek a jelentőségét legjobban látogatóinak a
száma igazolja. Míg 1756-ban a gyógyhelyen
még csak 247 vendég fordult meg, addig a tiz-
zenkilencedik század elején már ezernél több,
1880-ban pedig már közel húszezer volt a ven-
dégek száma. A világháború előtt, az 1911. év-
ben érte el Karlsbad az idegenforgalom csúc-
pontját 71.000 fürdővendéggel és 200.000 láto-
gatóval. Tizenhat meleg forrás szakadatlanul
ontja a gyógyulás és áldás vizét az emberiség
részére. Kétezer liter forró vizet lövel ki egyedül
a Sprudel minden percben, hatalmas vízugarak-
kat alkotva. A gyógyforrások vizét azonban
nemcsak fürdőre és ivásra használják, hanem
a karlsbadi só előállítására is, továbbá a mult
század közepe óta a források vizét millió és mil-
lió palackban szétküldik a világ minden tájéká-
ra. Nem szabad közben megfeledkezni Karlsbad
tökéletes felszerelésű fürdőiről sem, amelyek az
orvosi tudomány legmodernebb eszközeivel igye-
keznek a fürdővendég egészségét ismét vissza-
adni. Kimeríthetetlen a karlsbadi források gyó-
gyító hatása.

Ma Karlsbad német város, huszonötezer
lakossal, amely az idegennek minden kényelmet
nyújt és a gyógyhely, már nemcsak a modern
kórház, hanem egy hatalmas szállodaüzem is.
A vendégfogadók, a gyógyházak mind a legmo-
dernebb berendezéssel bírnak. Szép városi és ál-
lami épületek gyönyörködtetik a szemet. Templom-
ok és emlékművek kivételes művészi ízléséről
tesznek tanúságot. A városi plébániatemplom
a híres Dienzenhofer Kilián Ignác barokk-épi-
tésznek egyik remekalkotása. A templom mel-
tőségteljesen emelkedik a Sprudel felett. Hang-
versenyek, színház, művészi kiállítások, a vá-
rosi múzeum, valamint értékes előadások bő-
ven gondoskodnak a fürdővendégek szellemi
szórakozásáról. A sport hívei szintén megtalál-
ják igényüket kielégítését. Különösen büszke
azonban a modern Karlsbad gyönyörű erdőse-
geire és számtalan kirándulási helyére, amelyek
mind kitűnően ápoltt utakon könnyen megkö-
zelíthetők. A természet csodálatos képei tárul-
nak itt elő, amelyek a vándort elragadtattás-
sal töltik el.

„Angliában nincs törvény, amely védené a női ruhamodelleket“

Schiaparelli asszony elhagyta Londont és nem hajlandó megmondani,
hogy ki a lelegegánsabb asszony

Londonból jelentik: A női divat egyik világ-
hírű irányítójának, Schiaparelli Elza asszonynak
nemcsak Párisban, de Londonban is van divat-
terme, amely a legelőkelőbb hölgyvilág bevásárlóhe-
lye. Nagy feltűnést keltett most Londonban, hogy
Schiaparelli asszony a Grosvenor Streeten levő di-
vattermét váratlanul becsukta, valamennyi alkalma-
zottjának felmondott és búcsút vett Londontól. Az
újságírók megkérdezték a világhírű divattervezőt,
hogy miért hagyta ott Angliát, ahol annak ellenére,
hogy olasz származású és francia állampolgár, az
előkelő izlésű közönség nagy melegséggel karolta
fel vállalkozását.

— Azért — válaszolta Schiaparelli asszony, —
mert vetélytársaim egyszerűen eltulajdonítják a
gondolataimat, lemásolják és olcsóbban adják el a
terveimről készített ruhákat, mint én. Angliában
nincs törvény, amely védené az eredeti tervezési női
ruhamodelleket. Amerikában és Franciaországban
erre törvényes rendelkezések vannak. Vevőim közül
nagyon sokan panaszkodtak, hogy azt a ruhát, amit
eredeti tervezés alapján nekik készítettem, né-
hány nap múlva másokon is látták.

Elmondotta ebből az alkalmából Schiaparelli
asszony, hogyan lett belőle nőruhatervező.

— Úgy kezdtem a pályámat, mint minden sze-
gény leány. Dolgoztam mindent, ami jött. Egy ki-
csit irással is foglalkoztam. Aztán művészetet ta-
nultam, szobrokat faragtam. Végül a ruhacsinálás-
nál kötöttem ki. Egészen kicsiben kezdtem. Akkor
még nem is álmodtam, hogy valaha a női szabászat
mestere leszek és olyan nagy vállalatot kell vezet-

nem, mint amilyené idővel ez a kis üzlet kinőtte
magát.

— Amikor kezdtem, akkor is az volt a ve-
zető gondolatom, mint ma. A női ruhának egyszeri-
nek kell lenni. Ma is csak ilyen ruhákat tervezek
— bármit mondanak is egyesek különözléséről
és formáimról, — amit én tervezek, az a világ leg-
egyszerűbb ruhája. Vonalban, kivitelben, formában
én vagyok a legkonzervatívabb ebben a szakmában.
Ruháim vonalai nyugodtak, egyszerűek, de minden-
esetre van bennük gondolat. Azt a célt szolgálják,
amit a ruha betölteni hivatva van. Természetesen
eredetiség, izlés is megcsillan benne, de kerülök
minden egzotikumot.

— Hogyan dolgozom? Sose ülök le a rajzasz-
talhoz azzal az elhatározással, hogy no most meg-
rajzolok egy ruhát. A gondolat, az ötlet mindig
magától jön. Gyakran látok valamit valahol, ami
megragadja a figyelmemet és ebből születik meg
egy ötlet. Bevallom, lassan dolgozom, néha négy-
öt napig tart, amíg elkészülök egy igazán szép ruha
tervével. Sokszor elmegyek textilgyárakba és meg-
kérem őket, mutassák meg, mik azok az anyagok,
amiket mint hasznavehetetlent ki akarnak dobni.
Néha ezek között találok valami érdekes anyagot,
vagy témát, néha pedig egy szövéshiba, vagy a szö-
vőmestereknek egy-egy kísérlete ad új ideát, új
anyagok és új formák felhasználásához.

— Kit tart a világ lelegegánsabban öltözködő
asszonyának? — kérdezték az újságírók.

— Csak nem gondolják, hogy ezt megmondha-
tom. A többiek megölnének...

Karlsbad remekbe alkotott plébániatemploma.

HALLJÁTOK?..

Most már tudjuk, hogy legyünk gazdagok. Ha a postás keresztülhalad a falun, vásárolunk Állami Sorsjáték sorsjegyet, mert ő azt a

COLECTURA OFICIALĂ

ȘI A OFICILOR RURALE P. T. T.

ELÁRUSÍTÓ HELYEITŐL

hozza, amelyek a legszerencsésebbek.

JULIUS 15.-én

lesz a 20. sorsjáték I. osztályának a húzása.

HELYI CÍM:

A NYEREMÉNYEKET a nyerteseknek minden adólevonás nélkül fizetik ki. A MILLIÓ MILLIÓ!

I. ker., BUL: REG. FERDINAND I. Löffler-palota

= KÖZGAZDASÁG =

Egységes munkafronton a magyar szövetkezeti hálózatok

A Hitelszövetkezetek és a Hangya közös munkatervet dolgoznak ki a magyar szövetkezeti élet fejlesztésére

A Hitelszövetkezetek Központjának és a Hangya Központnak vezetősége megállapodott abban, hogy két magyar szövetkezeti hálózat tevékenységének egybehangolása érdekében közös értekezletet tartanak. Ez az értekezlet július 11-én folyt le Kolozsvárott. A megbeszélésen résztvettek: gróf Béli Kálmán, a Hitelszövetkezetek Központjának elnöke, gróf Haller István, a Hangya szövetkezeti központ elnöke, gróf Bethlen László, hitelszövetkezeti központi vezérigazgatója, Tövissy Géza, a Hangya vezérigazgatója, dr. Gyárfás Elemér szenátor, Ferencz József dr. központi igazgató, Mikó László és rajtuk kívül több szövetkezeti vezető és tisztviselő.

Gróf Béli Kálmán elnök üdvözlő szavai után gróf Bethlen László vezérigazgató ismertette az értekezlet célját. Meg kell teremteni a két szövetkezeti központ és a hozzájuk tartozó szövetkezeti hálózat között az együttműködést, még pedig nemcsak befelé, hanem kifelé is. Számos munkaterv van, ahol a két szövetkezeti intézmény közösen eljárva, jobb eredményt érhet el. Üzleti vonatkozásban itt van a tej és tojásértékesítés együttes megszervezése. A két központ egybefogásával megvalósíthatjuk régi célunkat: a lohereértékesítést is. Ezeknek a gazdasági termékeknek a felvásárlására a két központ gyűjtőállomásokat állítanak fel.

A háziipari termékek értékesítése is nagyban haladna előre, ha együtt dolgoznánk érte.

A gyapjufonal, a szesz és sóárusítás megszerzését is több sikerrel vállalhatná együtt a két központ, illetve a hozzájuk tartozó szövetkezetek.

A biztosítás kérdésében is bőséges lehetőségek nyílnak előttünk — mondotta gróf Bethlen László, — a szövetkezetek felvehetik üzletágaik közé tagjaik biztosításának közvetítését is. Sokat tanulhatunk ezen a téren a száz szövetkezetek példájából, amelyek a biztosítás kérdését a gyakorlatban is megvalósították.

Ismertette gróf Bethlen László azt a módot, ahogyan a szövetkezeti ügyek kezelését és képviselését a fővárosban meg kell szervezni. A két központ felkérte Gyárfás Elemér dr. szenátort és Soós

István dr. képviselőt, hogy a szövetkezetek érdekeit adott esetekben képviseljük. Együttel átiratban fogja feltárni a két központ a magyar szövetkezeti mozgalom jelenlegi helyzetét és kívánásait a Magyar Népközség vezetői és a többi magyar parlamenterek előtt is.

Beszámolt végül Bethlen László gróf a Népközség szövetkezeti alosztályának megalakulásáról is, melynek elnöke gróf Haller István, előadója pedig Horváth József, a Hitelszövetkezetek Központjának főellenőre. Ebben a keretben biztosítva van a szövetkezeti mozgalomnak az az önállósága, amely az eredményes munka biztosítéka.

Gróf Haller István, a Hangya központ elnöke emelkedik szószárra s örömmel állapítja meg, hogy a mai értekezlettel a két szövetkezeti központ között másfél esztendeje fennálló kapcsolat még so-

Részben szabadforgalmi deviza jár az exportált buza iránt

A feltétel annak bizonyítása, hogy a vevő megadta a minimális árat: Eltörölték a fix kiviteli jutalmat. A gazdaközönség nagyarányú támogatását jelenti az új törvény

A szenátus a gabonaértékesítési törvényen lényeges módosítást eszközölt és ezzel a gabonaexport eddigi rendjében érdekes változások állanak be. Eddig az exportőr prémiumot kapott függetlenül annak bebizonyításától, hogy a termelőnek valóban a minimális árat fizette ki. Ezután tartozik a vevő a borderout vagy szerződést a Banca Nationala-nak bemutatni és kétéle kedvezményt kap:

1. A vételár fejében járó deviza egyrésze szabadforgalomban értékesíthető.

2. A Banca Nationala által igénybevett (nem szabadforgalmi) deviza után az exportőr kiviteli jutalmat kap, amely százalékszerűen állapítatik meg.

A szabadforgalmi deviza, valamint a lekötött deviza után járó kiviteli jutalom nagyságát időnként a minisztertanácsi napló állapítja meg. Ez-

rosabbá válik. A közös érdekek közös képviselésénél nagyobb sulyal léphetünk fel. A Népközség alosztályának vezetését elfogadta s teljes megerőltetéssel a cél: a szövetkezeti gondolat terjesztésének szolgálatába állítja, de számot vet azzal, hogy ez a vezetői megbízása, amiképpen a Népközség egész vezetőségé, ideiglenes jellegű.

Noha a szövetkezeti alosztály keretén belül a saját ügyeket a szövetkezetek maguk intézik, örömmel fogadják minden jószándéku támogatást.

A továbbiakban gróf Haller István szükségesnek tartja, hogy

a magyar parlamenti csoport és a Népközség vezetőit irásban is tájékoztassák a magyar szövetkezetek helyzetéről.

A szövetkezeti propaganda kimélyítése sok feladat vár reánk — hangoztatta gróf Haller István. Az iskolaszövetkezetek és a szövetkezeti tanítás terén még nagy munkalehetőségek állnak előttünk. Egységes tantervről és egységes tankönyvekről kell gondoskodnunk a szövetkezeti oktatás céljaira. Népszerű könyvecskéket kell népünk kezébe adnunk, vetített képes és egyéb előadásokkal megismerjünk a szövetkezeti gondolatot.

Ferencz József dr. központi igazgató a szövetkezeti propaganda egyik feladatául

a betétképzés kérdéseinek tisztázását jelöli meg.

Ebben a kérdésben a pénzintézetek és a szövetkezetek között minden félreértést el kell és el lehet tisztázni.

Balázs András igazgató a szövetkezeti élet számára nagyobb teret követel a felekezeti elemek közt is, mivel a gyakorlati tapasztalat igazolja, hogy

a gyermekeknek keresztül meg lehet nyerni a szülőket is.

Az elhangzott felszólalásokat gróf Bethlen László és gróf Haller István foglalkoztatja és javaslatokra válaszolnak, majd gróf Béli Kálmán közölte meg közvetlen szavakkal az értekezlet résztvevőinek buzugalmát.

— Cégjegyzési kérvények sürgős elintéztése. A temesvári kereskedelmi és iparkamara ideiglenes bizottsága Giurcaneanu Edin elnökletével ülést tartott, amelyen legcégegyezési kérvényekkel foglalkozott. Ezen az üléson a fontos ügyek minél gyorsabban leges elintéztést nyerjenek. A kamara kedvveléleményt adott 3 iparigazolvány, 4 házaloreskedelem, 12 italméresi engedély, 3 szaklzettségi alól való felmentés és 23 cégjegyzési iránti kérvény ügyében. Hat cégjegyzést a mara maga eszközölt és pedig: Hügl Péter korcsma Csatád, Dragoy Ioan vegyeskereskedés Partos, Hasz József állatkereskedelem G. mata, Klipics Coriolan cukorkauzet Munar, lich Ion céspölgépvállalkozás Varjas, Bonas Antoniu szatócs Orcyfalva. A kedvező vélemények alapján az illetékes cégbizottság dönt.

— KÖNYVKERESKEDÉS NEM VALLHAT NYOMTATVANYOKAT. A nyomdávállalatok panaszai alapján a munkaügyi miniszter 18.545—1939. sz. alatt rendeletet küldött a nyomdákakamaraikhoz. Eszerint a könyvkereskedőknek gyanús tilos nyomdai természetű rendeléseket venni. Hasonlóképpen más kereskedők sem vehet fel ipari természetű rendeléseket, mert ezzel senyvt okoznak a mesterkönyvvvel rendelkezőrosoknak.

Részben szabadforgalmi deviza jár az exportált buza iránt

A feltétel annak bizonyítása, hogy a vevő megadta a minimális árat: Eltörölték a fix kiviteli jutalmat. A gazdaközönség nagyarányú támogatását jelenti az új törvény

A szenátus a gabonaértékesítési törvényen lényeges módosítást eszközölt és ezzel a gabonaexport eddigi rendjében érdekes változások állanak be. Eddig az exportőr prémiumot kapott függetlenül annak bebizonyításától, hogy a termelőnek valóban a minimális árat fizette ki. Ezután tartozik a vevő a borderout vagy szerződést a Banca Nationala-nak bemutatni és kétéle kedvezményt kap:

1. A vételár fejében járó deviza egyrésze szabadforgalomban értékesíthető.

2. A Banca Nationala által igénybevett (nem szabadforgalmi) deviza után az exportőr kiviteli jutalmat kap, amely százalékszerűen állapítatik meg.

A szabadforgalmi deviza, valamint a lekötött deviza után járó kiviteli jutalom nagyságát időnként a minisztertanácsi napló állapítja meg. Ez-

által a kiviteli jutalom rendszere elasztikusabb és igazodni fog a vilápiaci és beltöldei helyzet, valamint a kereskedelmi egyezményekhez.

Ujtást képez az 1. szakasz módosítása, amely a minimális árat előre állapítja meg az előző napokra. Ezt már közöltük: a 75 százalékos fajsúlyú 3 százalékos idegenanyu búza feladállomán vagy tányon (aszerint, hogy a helységnek vasúti állomáson 42.000 lei vagononként, szeptemberben 1000 lejfel, október—novemberben 2000 lejfel, decemberben 3000 lejfel több (ekkor tel 48.000 lei) mig januártól a kezdeti árra, 42.0 leire esik. Minden 1 kg.-os fajsúly eltérés (kisebnyebb vagy nehezebb árunak) az ár 1 százalé emelkedését, illetve a könnyebb árunak csökkentés vonja maga után.

Árfolyamok

SZERDA, JULIUS 13.

Hivatalos árfolyamok (az első szám a vételi, a második az eladást jelenti). Holland forint 75.07—76.24, belgas 24.08—24.43, angol font 662.40—62.75, olasz lira 7.172—7.172, francia frank 3.78—3.85, svájci frank 31.38—32.36. Ezekben az árakba a devizafelár is benne foglaltatik. Dinár 2.898—3.05, pengő 25 és 26.50, német márka 40.50—41.50.

= AZ ITALMÉRÉSI ENGEDÉLYEK ELÁRVERÉSENEK ELHALASZTÁSA. Megirtuk egy az érdekképviseletek kérésére a pénzügyminisztérium hozzájárult ahhoz, hogy a falusi italmérések árverését egyelőre felfüggeszék és azok, akik régi italmérési engedélyekkel rendelkeznek, tovább folytathassák működésüket. A Szeszmonopól vezérigazgatósága most tájékoztató rendeletet adott ki, amelyben közli, hogy az erdélyi és bányási falusi italmérési engedélyek kiadásával kapcsolatos munkákat újabb intézkedésig felfüggeszti. A felfüggesztő határozat a következő munkálatokra vonatkozik: 1. A Szeszmonopól által már jóváhagyott árverésekre, azokban az esetekben, amikor az italmérési engedélyt még nem adták ki. 2. Azon italmérési engedélyk árverésére, amelyekben az árverés határidejét már megállapították. 3. Mindazon előzetes munkálatokra, amelyeket a tervezett árverésekkel kapcsolatban előírt. 4. Újabb intézkedésig tovább működnek a régi falusi italmérők és ezeknek ki kell fizetniük az 1939. júliusi évnegyvedesedékes italmérési illetéket és községi illetéket 1939. április 1-i törvényben előírt többlettel együtt.

= A gyapotfonal behozatalának új rendje. A nemzetgazdasági minisztérium 154.781. számú rendeletével közölte a vámhivatalokkal, hogy a vámtarifa 508—515. tétele alatt említett gyapotfonal behozatala a jövőben nem feltételezett attól, hogy az importőr a behozandó fonal finomságának megfelelő fonalat vásárolt közvetlenül a belföldi fonóaktól. Tehát figyelmen kívül marad a behozatali engedélyben emelt fonalfinomság. Az eddig kiadott K-behozatali engedélyek alapján történő kompenzációs importnál azonban továbbra is vizsgálni tartoznak a finomságot és csak az engedélyben feltüntet finomságú áru vámolható el. A rendelkezés már érvényben van.

TIZ NAPI OLCSÓ NYARALÁS
CARMENSYLVAN

3500 lei

Ezen összegben benne foglaltatnak: Utazás Temesvárról Carmen Sylvára és vissza, a gyorsvonat harmadik osztályán (megfelelő számú utas jelentkezése esetén külön kocsiban), fenttartott helyeken, lakás a kitűnő

Grand Hotelben vagy Modern Villában

(folyóvízes szobák), napi háromszori étkezés, összes adók, illetékek, borraivalók, fűrdőtárával, minden egyéb költséggel.

Indulás Temesvárról július 20-án, déli 12.22 órakor.

Visszaérkezés Temesvárra július 30-án, reggel 6.50 órakor

Jelentkezni lehet: Déli Hírlap, Brătianu-tér 3. Telefon: 28—10.

Jelentkezési határidő: július 17. este 6 óra

= CSAK BANKOK ADHATNAK EL ÉRTÉKPAPÍRT. Értékpapírok eladásával egy újabb semmitűzőségi ítélet szerint csak bejegyzett bankok foglalkozhatnak. Ennek megfelelően a semmitűzősék elutasította egy temesvári cég felfolyamodását, amely azt vitatta, hogy mivel csak értékpapírok forgalombahozatalával foglalkozik és egyéb bankári műveletet nem végez, reá nézve nem kötelező a banktörvény rendelkezése.

= DRÁGULT A NÖVÉNYI OLAJ. A növényolajgyárak kartellje már régebben azt a kérést terjesztette elő, hogy engedje meg a legfelsőbb kartelltanács az olajárak emelését. A kéréshez a tanács most hozzájárult és ennek megfelelően a növényi olajárakak kilonként 6 lejtel drágították.

(=) GABONAÁRAK. (A Denzl és Kleinmann cég jelentése). A bányási gabonapiacra csak a búza iránt van csekély kereslet, a többi gabonanemű irányzata lanya és a piaci fogalom is gyenge. A piaci árak a következők: búza 393, tengeri 410, korpa 350, zab 460, takarmányárpa 330, muharmag 420, nagraforgómag 575, tökmag 840, káposzta repce 840, bányási repce 810 lei százkilónként.

= AMIKOR AZ IGAZGATÓSÁG SERÉNYEBB, MINT A RÉSZVÉNYESEK. A bucuress-tii Sarpia részvénytársaság egyes részvényesei úgy vélték, hogy a társaság vezetésében szabálytalanságok vannak és miután a felügyelőbizottság elnökét is hiába keresték meg rendkívüli közgyűlése összehívására, a törvényszékhez fordultak. A kereskedelmi törvény értelmében a törvényszék elnöke összehívhatta a rendkívüli közgyűlést és pontosan meghatározhatta annak tárgysorozatát. Erre az igazgatóság korábbi időpontra ugyanazzal a napirenddel kitűzte a rendkívüli közgyűlést, amely az összes vélt szabálytalanságok kérdésében felmentvényt adott. Amikor a törvényszék által összehívott közgyűlés összeült, az elnök tárgyalannak jelentette ki annak napirendjét. A panaszos részvényesek a törvényszékhez, majd a táblához fordultak s ezek egybehangzóan kimondták, hogy az igazgatóság elnöke jogosan tagadta meg a már tárgyalanná vált napirend letárgyalását.

DINA REGÉNYE

A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: Szentirmay Gizi

Tárgymás tiplés

— Jaj Istenem... véres a karja...
Meghökent és megállt. Dina rábámult.

— Az nem baj... Csak ennyit tudtél felelni...
De hát mi van azon a kis karmoláson olyan nagy baj, hogy attól egy férfi, egy delgozó férfi megjedenj? Balázs hátrált két lépést.

— Ó menjen, az Isten szent szerelmére kérem, menjen innen...

Kitágult szemekkel nézett rá az asszony. Ez mi?... Fél tőlem? Megijedt ettől a kis vértől? Valami történt, de mi?

— Menjen, ó menjen... ne kérdezzen semmi, hanem meneküljön a közelemből...

Annny kétégbeesés volt a hangjában, hogy Dina megindult, de a szokatlan viselkedés, a családás és az elutasítás annyira elkeserítették, hogy kitört belőle a zokogás.

Ahogy a könny elborította a szemét, nem látott az útból semmit, megbotlott és tőrre esett. A kendő kioldódott a nyakán és a szél arcába fujta. De azért hallotta és érezte, hogy Balázs ott áll mellette.

A másik pillanatban már talpon állott és Balázs óvatosan csavarta a kendőt megkarcolt karjára. Dinát oly végtelen boldogság öntötte el, mint még soha. Annny jósgot bizonyított ez a teit és annny gendos szeretetet fejezett ki az arc. Szeméből néztek. Talán sokáig, talán kevés ideig. Egy-szerre csak minden szó nélkül odaborult a férfi mellére.

— Dina... Drága, szép, kedves... És simogatta az asszony fejét. Dina... értse meg... óh... nem mondhatok semmit... menjen innen drága, menjen mentől hamarabb és soha, de soha többé ne találkozzon velem... Kerüljön el, mint egy belpoklost... Hiszen úgy is tud már mindent, amit érezek... Kitalálhatta az első alkalommal, amikor találkoztunk... Minden vallomáson e tekintetben volt... Férfi még nem hozott nála senki által, amikor elküldte marától azt, akit

szeretett... de menjen... most már menjen... Ne higgye, hogy aljas vagyok... nagyon, nagyon becsületes vagyok... Menjen... és áldja meg az Isten, aki engem úgy megvert...

Gyöngéden eltolta az asszonyt és az megzavart fejfel kábultan, de vissza-vissza tekintve megindult.

Balázs ott maradt állva és nézett, nézett utána, ameddig csak látta.

— Jaj Istenem de sokáig jöttél Dina. Már azt hittük, hogy eltévedtél. Nézd itt van Bartáné. Mi van veled Dina? Sirtál vagy fáj valami és hol vannak a virágok, vagy galyak, vagy micsodák?

— A... szél... kifujta az arcomat és nagyon fáj a fejem...

Zavartan, lélektelenül nyújtott kezét Bartánénak. Az kíváncsian nézegette. Nahát ezek a férfiak! Még azt mondják, hogy ez szép. Csupa vörös folt a képe. És milyen kétségbeesett arcotok vag. Vagy talán azt hitte, hogy különös megítéltetésnek tartom, ha meglátogat?...
— Menjünk haza Anna néni nem akarok már a szőlőbe menni, nagyon rosszul érzem magam.

Anna néni elhitta. Hiszen csak rá kellett nézni és láthatta az ember, hogy nem hazudik.

Félt ilték már a kocsin, amikor még egyszer megkérdezte, hol vannak a püspök sapkák?

Odanyújtotta a megkarmolt véres karját nagy-nénjének.

— Megkarmolták, de soha, soha többet...

Lehet, hogy a virágra mondta, lehet, hogy másra... De a vörös bogócsák ágak ott feküdtek a Balázs asztalán, mind egytől-egyig és ezeket nézte kitágult messzibe néző tekintettel. Szomorú, halálisan szomorú tekintettel.

XX.

Október végén tartották meg esküvőjüket Szabó László és Róth Baba. Szép és drága csipkeruhában volt a menyasszony. Hosszu sleppel és himzett fátyollal. Akadt beszélnivaló elég. Olyan sokan voltak az esküvőn, mint rég nem. Persze, meghívott vendég alig volt, éppen csak a rokonok, de így is szép számmal gyülekeztek.

Dinának egy főhadnagy jutott, aki nem biztos, hogy rokonság révén került az esküvőre, hanem csak azért, hogy a diszt növelje. Ezt a földbirto-

kosné mondta és lehet, hogy kivételesen igaza is volt...

Szép volt a menyasszony, de azért a legtöbben még is csak Dinát bámulták, aki fekete ruhájában és kalapjában, fehér arcával gyönyörű volt. Őt nézte a pap, őt a főhadnagy, a kiváncsiak, Baraci, Rubány, a főbíró és a többiek. És őt nézte egy oszlop mögé állva Balázs is.

Aki pedig ezt nem vette észre, az pont Dina volt. Az egész esküvő alatt olyan különös tekintettel nézett a sekrestye ajtaja fölé, mintha ott valami csoda történe. Messze volt most, nagyon messze. Térben és időben. Csak a teste volt itt köztük, de amikor magához tért és körülnézett, szinte csodálkozott ezen is.

— Mit keresek itt? Mi közöm hozzájuk? Hiszen nem vagyok rokon. De persze ők ezt nem tudják. Nem is fogják megtudni soha. Olyan jó, hogy köztük lehetek, bár tudom, hogy nincs jogom. Mekkora családást okoznak, ha megmondanám. Talán nem is hinnék. Semennyiért nem mondanám el... Sem nekik, sem másnak...

— Drága, édes, jó anyu... Miért hagytál itt olyan hamar?... Vagy miért nem mondtad meg nekem, hogy ki az apám?... Nem baj, ha soha sem is találkozom vele... De úgy szeretném tudni... Ki volt? Milyen? Tudja, hogy én vagyok? Látott már? Hát én őt? Egyetlen egyszer szeretnék csak vele találkozni és akkor... akkor talán megölném...

— Vagy talán szeretném? Anyit, de annyit kellett nekünk szenvedni ezért... Neked is édes szép és megalázott anyuka és nekem is... Ó pedig... az apám... Milyen furcsa, apám... Ezt alig mondtam ki még gyermekkoromban is... Apám! Mennyi mindent fejez ki ez a szó. És én egyetlen egyszer sem mondhattam ezt őszinte szívvel senkinek sem.

— Jó volna valakihez tartozni... Valami erős és megbízható férfihez. Akire rá lehetne nézni bizalommal. Akitől nem kellene félni, hogy hozzáér. Nem jó egyedül lenni. Valakihez tartozni kellene.

Ezt most érzi csak, amióta Bubi olyan hirtelen felnőtt lett. Bubi férfi. A kis pályás, siros, pici Bubi?! Majd elmén egy szép nap és ki tudja, gondol-e még arra, hogy Dina nevelte, sok-sok szeretettel? Nem. Most már tudta. Bubi is éppen olyan, mint más

(Folytatjuk.)

Egy-két hét múlva jön létre a szerb-horvát megegyezés

Pál herceg a közeli napokban Londonba utazik

A Havas ügynökség jelenti: Jugoszláv politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Pál jugoszláv régensherceg a közeli napokban Londonba utazik. Ezzel kapcsolatban annak lehetőségéről is beszéltek, hogy a régensherceg utazása előtt ismertetik a sajtóval a szerb-horvát megegyezést és közlik, hogy azt már a régensherceg is aláírta. Hivatalos helyen kijelentették, nincsenek abban a helyzetben, hogy ezt a híradást megerősíthessék.

Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök többnapos tartózkodásra újból Blédbe érkezett. It-

teni tartózkodásának hátterében a horvát kérdés körüli tárgyalások állnak. Az elmúlt héten a Cvetkovics és Macsek közötti megbeszélések — hír szerint — egy lépéssel előre vitték a megegyezést. A napokban három belgrádi és három zagrabi egyetemi tanár érkezett Blédbe, hogy jogi szempontból összegegyezessék a megegyezés részleteit, a jelenleg érvényben lévő alkotmánnyal. Cvetkovics miniszterelnök a jugoszláv kormány főbizottságában kijelentette, hogy a megegyezés legkésőbb egy-két hét alatt létrejön.

A Vatikán megerősíti, hogy a Szentatya békeakciót kezdett

Rendszeres munkával folyik a kormányok megnyerése a béke számára

Vatikánvárosból jelentik: A pápa békeakciójával kapcsolatban illetékes vatikáni körök a következő felvilágosítást adták:

A pápa tovább folytatja akcióját. Egymást követik és fogják követni a legkülönbözőbb nunciuskok és nunciaturai titkárok kihallgatásai, amelyek mind a pápa békeakciójával állanak összefüggésben. Ez az akció nagy bölcsességgel és fenntartással, de határozottan és rendszeresen halad előre. A nunciuskok állandó érintkezésbe vannak a kormányokkal és azt akarják

megértetni velük, hogy meg lehet oldani az összes kérdéseket békés úton is. Rámutatnak vatikáni körökben arra is, hogy nem csak XI. Pius pápa, de a jelenlegi pápa is, mint nunciusk és később, mint biboros államtitkár, igen értékes tevékenységet fejtett ki a béke érdekében. Már ez a tény is bizonyítja, hogy a pápa jelenlegi akciója nem egyoldalú. A pápa akciója teljesen önzetlen és még csak azt sem akarja elérni, hogy az egyháznak előnye származzon fáradozásából.

Az ir terroristák bombázni akarták a Windsor-palotát

Különleges biztonsági intézkedéseket rendelt el az angol minisztertanács

Londonból jelentik: Ma minisztertanács lesz, amelyen az ir köztársasági terroristák elleni intézkedések megtételére készülnek. A minisztertanács előreláthatólag felhatalmazza a rendőrséget rendkívüli nyomozási és motoztatási joggal. A Scotland Yard titkos rendőrei közül nyolcvanhat áthelyezték a politikai rendőrségre. A kikötővárosokban a rendőrség létszámát fel-emelték, kisebb kikötőkbe külön osztagokat vezényeltek ki és a windsori palotát és a kenti herceg palotáját külön rendőri szolgálat őrzi.

A rendőrség ugyanis titkos tervet fedezett fel, amely szerint az ir terroristák levegőbe akarták röpíteni a Windsor-palotát és bombázni akarták a Themze-folyó partjait.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10

Rádió

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 13.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási orvosi tanácsok. 12: Könnnyű zene. 13: Időjelző sportközlemények. 13.05: Az Alhambra zeneközpont hangversenye. 13.45: Látványosságok. 13.55: Hangverseny folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: Hangverseny folytatása. 15.10: Időszerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Ismerős kulturális apróságok. 19.17: Al. Bajones énekel. 20.15: Előadás. 20.30: Énekhangverseny. **Budapest I.** 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Katonazene. 13.40: Hírek. 14.3: Cigányzene. 17.15: Előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.10: Felolvasás. 18.40: Hanglemezek. 19: Hangfelvétel. 19.45: Előadás. 20.1: Hírek. 20.25: Énekegyüttes. 20.35: Szalkház I. pót Petőfi és Ady-verseket szaval. 21.10: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22: A rádió külső negyedórása. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 22.50: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 23: Szegedi Ernő hármasa. 23.40: Hírek met. olasz, angol és francia nyelven. 24: Cigányzene.

PÉNTEK, JULIUS 14.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási orvosi tanácsok. 12: Szimfonikus zene. 13: Időjelző, sportközlemények. 13.45: Látványosságok. 13.55: Hanglemezek. 14.10: Hírek. 14.30: Hanglemzműsor folytatása. 15.10: Időszerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Hanglemezek. 19.17: Hanglemezek. 20: Előadás. 20.1: Hír sporteredmények. 22.15: Hangverseny. 22.4: Hangverseny. 22.55: Hírek 23.10: Közvetítés Visoiu étteremből. 23.45: Hírek francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.3: Postászene. 14.30: Hírek. 17.15: Diákfélóra. 17: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.10: Előadás. 18.40: Cigányzene. 19.45: Felolvasás. 20.15: Hírek. 20.25: Jakab Terka zenekara. 21.10: Budapesti Vára. Székely történelmi színmű 5 részben. 21.40: Hírek, időjárásjelentés. 22.50: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 23: Operaházi zenekar. 23.20: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Táncalemezek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

As 1938. jul. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy le. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt le, minden más rovatban szavankint kétféle le. Lezárólap apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetések két felvezet. I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. I. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nőgrády-trafik, (Ti voli mellett), Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Jól főző mindenféle éves bizonyítványokkal augusztusra felvételük. Jelenlentez II., Petru Tegel 1. földszint jobbra, a délelőtti órákban. 1687

Nyaraláshoz mindenest keresek, aki jól főz és minden házimunkát vállal. Falusi nyaralásra magammal vinném. 1688

Állást keres

Villany motorok és bármilyen villany háztartásbeli cikk javítását olcsón vállalom. Cím a kiadóban. 1049

Atlas-vétel

Eladó olajfestmények tizedesméreg és rádióalkatrészek. IV., Str. Bolintineanu 14. 2033

Hordók és kádák elsőrendű minőségben minden nagyságban raktáron. Ászokhordók speciális előállítás. Fagyalt korzevátórok gyári árak mellett kaphatók. Appeltauer hordógyár, Timisoara IV., Str. Fröbi 5. Telefon: 43—46. 556

Gyermekágy jó karban lévő, matracal megvételre kerestetik. Címektel ár-megjelöléssel a kiadóba kérek leadni 1110

Lakas

Garzonlakás 2 uccai szoba, fürdőszoba és főzőfülke kiadó. IV., Str. Bolintineanu 6. 1138

Háromszobás hallos modern lakás, kertés házban kiadó augusztusra 2200 leért. III., Str. Ion Vasii 26. Tarján.

Kétszoba fürdőszoba új házban, aug. 15., vagy szeptember 1-re kiadó. II., Str. Gloria 2. Bozsákkal szemben. 1137

Gyermekkoscsik, sportkoscsik, gyermekágyak gyári árakon, I-a minőség, rendkívül olcsó árak és nagy választékban.

Árkap ingyen és bérmentve **Bozsák M. és Fia R. T.** Timisoara II., str. Gloriei II. Tel. 37.08

Egy évre egészséges idegrendszerrel biztosít: két heti nyaralás

BAILE LIPOVA (LIPPAFÜREDEN)

Kényelmes szállodák. Napi pénzió Lei 160-230.